

Eierprijzen in de lift, braadkippen onder druk

Bezoek aan een vernieuwde broeierij

- Kleine windmolens zijn een opportuniteit
- Colruyt lanceert nieuwe keten 'welzijnskippen'
- Vogelgriep problemen breiden uit

TEMPO team

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF

(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

DESINFECTIE
P.L.V.
CLEAN SERVICE

GOEDE
SERVICE
PRAKTIJEN
GSP BPS ***
BONNES
PRATIQUES DE
SERVICES

REINIGEN VAN STALLEN EN SILO'S

MET WARM WATER TOT 320 BAR 43 L/MIN

ONTSMETTEN VAN STALLEN

NAT ONTSMETTEN MET UNIT
DROOG ONTSMETTEN MET PULSFOG

MEER DAN 25 JAAR ERVARING

info@plvservice.be

Herenthoutsesteenweg 190 • 2560 Nijlen • gsm: 0475 677 111

Vogelgriep hakt in op de reserves van het sanitair fonds.

De sanitaire toestand en zeker die van Aviaire Influenza bezorgt menig pluimveehouder in Vlaanderen kopzorgen. De vele uitbraken verspreid over het land met de daaraan gekoppelde maatregelen - de ene al duidelijker en begrijpbaarder dan de andere - zorgen voor veel aanpassingen en flexibiliteit over alle schakels in de pluimveekolom heen. De schakels zijn dermate op elkaar afgestemd dat ieder verstoring een cascade effect veroorzaakt. Legbedrijven blijven leeg omdat de poeljen niet kunnen verplaatst worden. Ouderdieren kunnen niet geplaatst worden omdat de mest van het vorig koppel het bedrijf niet kan verlaten doordat het vast zit in de 10 km zone en ga zo maar verder. En dan komt DE vraag wie gaat dit allemaal vergoeden. Bepaalde bedrijven zijn dit jaar al meerdere keren getroffen met lange leegstand tot gevolg en zonder enig inkomen. Dat weegt financieel zwaar en deze bedrijven vragen zich af of dit ook niet kan vergoed worden. Begrijpelijk maar is zoiets wel te vergoeden? Op vandaag hebben we al een probleem om de besmette bedrijven die geruimd worden te vergoeden volgens de bijdragen die geïnd worden. We beschikken wel nog over beperkte reserves maar toch rijst nu al de vraag om de bijdragen te verhogen. Ook Europa heeft zich recent laten horen en aangegeven om in plaats van 50% cofinanciering voor het vergoeden van de bedrijven deze om budgettaire redenen te verminderen naar 30%. Vandaar dat we de bui al zien hangen dat de bijdragen fors verhoogd zullen worden en bij deze de roep naar een betere, eerlijker en solidaire inspanning van de sector. Het systeem is in de pluimveehouderij in voege getreden begin de jaren 90 na uitbraken van NCD en is wel aan een grondige herziening toe. Vandaar ons voorstel om na te denken over taxatie op basis van productie ipv productiecapaciteit, net zoals het vandaag gebeurt in andere diersectoren. Niet met de bedoeling de totale bijdrage te verminderen maar wel om deze eerlijker te verdelen en de solidariteit, waar het systeem op steunt, te versterken.

Verder in dit magazine het persbericht van het Colruyt BCC verhaal. Wij kijken toch wat argwanend tegenover deze evolutie. Niet dat we tegen duurzaamheid zijn maar duurzaamheid heeft heel veel facetten waar dierenwelzijn er slechts één van is. Milieu en niet onbelangrijk ook een degelijk verdienmodel hoort onder duurzaamheid. Maar de sterke machtspositie van de retail en de exclusiviteit van bedrijven zijn op lange termijn bijzonder kwalijk te noemen. Als je als pluimveehouder in een dermate keurslijf zit dat je geen keuzes hebt tussen leveranciers of afnemers dan kom je in een heel zwakke positie terecht. In het verleden is gebleken hoe een sector hieraan onderuit kan gaan en dan kijk ik vooral naar het Franse Doux. Maar vooral het gebrek aan overleg en betrokkenheid van de sector is een gemiste kans.

Danny Coulier, Voorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOLSCORE

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Nieuwe site!

INHOUD

12 Legkippenhouder halveert energiefactuur met kleine windmolens

Nu de energieprijzen de pan uit swingen lonkt iedereen om zelf op zijn bedrijf groene elektriciteit te produceren. Maar is het inderdaad zo interessant voor pluimveebedrijven om kleine of middelgrote windmolens te plaatsen. We gingen langs bij Jan Lippens die in Keiem een legkippenbedrijf uitbaat en sedert april 2021 met twee kleine windmolens ervaring heeft.

21 Bezoek aan broeierij Pluriton te Arendonk

Een vroegere braadkippenbroeierij, nu getransformeerd naar een moderne broeierij voor afleveren van legkuijken, kon onder veilige omstandigheden bezocht worden. We volgden het proces van aangevoerd broedei tot afleveren van de kuikens.

24 Over de rol van het ILVO in het toekomstig veehouderijgebeuren

Tijdens de contactnamiddag 'Innovatie in en voor de veehouderij' brainstormde ILVO-Dier met sectorfederaties, commerciële bedrijven, veehouders, landbouworganisaties, retailers, onderzoekers en beleidsmakers over de toekomst van de Vlaamse veehouderij. De rol van ILVO hierin is een doortastend beleidsadvies, proactieve communicatie en praktijkrelevant onderzoek.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 - 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reynders, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleeckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: 115€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Vormgeving en druk: Sweds Comm V. Merelbeke
drukconsultsweds@gmail.com

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3	Standpunt	20	Gumboro
4	Inhoud	21	Reportage broeierij
5	A.l. Situatie	24	Rol ILVO
6	Berichten	28	Juridisch
7	Landsbondnieuws	30	Nieuws bedrijven
8	Braadkippen	31	Column
10	Kostprijs braadkippen	32	Kort nieuws
12	Reportage windmolens	33	Marktcommentaar
16	Spiermaagstelsel	34	Marktberichten
18	Onderzoek		

Agenda

14-17 januari 2023:
Agriflanders te Gent

31 maart 2023:
Statutaire vergadering Landsbond Pluimvee
Oost-Vlaanderen

Hoogpathogene vogelgriep in België, stand van zaken

Tekst: Martijn Chombaere en Luc Maertens

In oktober werden we opgeschrikt door een verdere opflakking van besmettingen vastgesteld zowel bij commerciële bedrijven, handelaars als particuliere houders van pluimvee. In totaal zijn er nu – eind oktober - 20 haarden in 2022 met hoogpathogene vogelgriep van het type H5 vastgesteld: 8 bij pluimvee op commerciële houderijen en 12 bij vogelhandelaars of bij particulieren.

Eind september werd Sint Laureins sterk getroffen door de AI uitbraken en in oktober commerciële bedrijven in zowel Wingene, Tongeren en Hoogstraten. In Diksmuide, Theux, Evergem, Aywaille en Eke betrof het handelaars of particuliere houders. Rond de besmette sites werden de klassieke beschermings- (3 km) en bewakingszone (10 km) afgebakend. De besmettingen vastgesteld in Hoogstraten betreffen vermeerderingsbedrijven met ca. 30.000 stuks pluimvee. Het gaat om een gebied met een hoge pluimveedensiteit: er liggen 8 inrichtingen met pluimvee in de 3 km-zone en een vijftigtal in de 10 km-zone, net als 1 broeierij.

Er is nog geen afname in het aantal gevallen bij wilde vogels op te merken, integendeel. Er zijn bv. in de laatste weken van oktober besmettingen vastgesteld in Oudenaarde, Rochefort, Clavier,

Brugge, Roeselare, Veldegem, Kapellen, Lanaken en Heers. Ook blijft het aantal nieuwe kadavers, dat voor analyse wordt aangeboden, erg hoog. Het FAVV heeft dan ook al meermaals zijn bezorgdheid geuit over het verdere verloop van deze AI-episode.

Vaccinatie tegen aviaire influenza niet langer onbespreekbaar

Jarenlang was het vaccineren tegen aviaire influenza haast ondenkbaar, al komt er hier verandering in door het jaar na jaar toenemende aantal haarden. Wat de Wereldorganisatie voor diergezondheid ertoe heeft aangezet om de mogelijke vaccinatie van pluimvee bespreekbaar te maken. Met meer dan 2.300 gevallen in Europa alleen al is het ruimen en vergoeden van de besmettingshaarden zodanig kostelijk geworden waardoor - naast het feit dat de massale ruiming publiekelijk steeds gevoeliger komen te liggen - er nu serieus over vaccineren wordt nagedacht. Commissie plaatst vaccinatie op de agenda

Het feit dat de Europese Commissie het hoog op de agenda plaatst is alleszins bemoedigend, daar er een sterk signaal wordt gegeven aan vaccinifirma's om verder hun schouders te zetten in onderzoek voor het ontwikkelen van deze vaccins. Al zal het vermoedelijk nog zeker een 3 à 4-tal jaar duren eer er effectief wordt overgegaan tot vaccinatie. Eerst moeten er nog enkele barrières overwonnen worden. Dit zowel praktisch, als op vlak van wetgeving, maar vooral ook wat betreft de handel in broedeieren, pluimvee en pluimveeproducten naar en met derde landen.

Praktische problemen

Vaccineren is eenvoudiger gezegd dan gedaan, zo komen er enkele problemen naar boven die de komende jaren zullen moeten uitgeklaard worden. Enkele praktische problemen zijn onder meer dat:

- Zo is er het gevaar dat gevaccineerd pluimvee nog steeds in staat zou zijn om veldvirus over te brengen bij besmetting;
- Tegen welke variant moet er gevaccineerd worden? Want net zoals bij de menselijke griep zijn er heel veel verschillende varianten waarbij het soms moeilijk te voorspellen is welke nieuwe variant de dominante variant zal worden;
- De werkzaamheid van vaccins bij verschillende soorten pluimvee kan verschillend zijn.

Voor up to date info ivm A.I. verwijzen we naar onze nieuwsbrieven, onze website of de website van FAVV.

Belangenverdedigingsorganisaties zullen enquête afnemen omtrent reinigingswater van pluimveestallen

In november gaat er een telefonische enquête afgenomen worden door de landbouworganisaties ABS, de Landsbond Pluimvee en de Boerenbond bij pluimveehouders over het reinigen van pluimveestallen.

De aanleiding voor deze enquête is de verhoogde aandacht van de Mestbank voor het reinigingswater van pluimveestallen en de nood aan een soepelere uitrijregeling voor dat reinigingswater.

Voor de pluimveehouder is het van belang dat het reinigingswater een lage stikstofinhoud heeft. **Reinigingswater valt immers ook onder de mestwetgeving.** De landbouworganisaties pleiten ervoor om voor het reinigingswater van pluimveestallen

een soepelere uitrijregeling te hanteren. Daarvoor is het wel van belang dat de sector aan de Mestbank kan staven dat het reinigingswater effectief een constante lage N-inhoud heeft. Uit analyses blijkt dat er echter een (te) grote variatie zit tussen de verschillende bedrijven.

Er is geen directe verklaring voor de variatie in stikstofinhoud van het reinigingswater. Om hier meer inzicht in te krijgen organiseren de landbouworganisaties ABS, de Landsbond Pluimvee en de Boerenbond een telefonische enquête voor pluimveehouders. De resultaten van deze enquête zullen anoniem verwerkt worden door de organisaties vooraleer er uiteindelijk verslag uitgebracht wordt aan de Mestbank.

Voor alle duidelijkheid, de Mestbank krijgt geen inzage in wat elke pluimveehouder vertelt heeft. De informatieoverdracht beperkt zich louter tot de technische vragen van de enquête.

Het uiteindelijke doel is om tot een goed reinigingsprotocol te komen waarbij er een zekere garantie is dat het kuiswater een voldoende lage stikstofinhoud (< 0,6) heeft. Deze enquête gaat telefonisch door in de loop van november. Een aantal pluimveehouders zullen opgebeld worden door een vertegenwoordiger van een landbouworganisatie met vragen over het reinigen van pluimveestallen.

Verlaging cofinanciering veterinaire programma's door Europa omwille van Oekraïne oorlog

De Europese Commissie, gezien het hoog aantal uitbraken van HPAI en AVP, meldt dat ze budgettaire problemen heeft voor de veterinaire programma's in het 7 jarig meerjarenplan ter grootte van 400 miljoen EUR. Het bedrag dat als reserve daarbuiten gepland stond kan niet als budget worden ingezet gezien de hoge kosten door de oorlog in Oekraïne, Covid,...

Verlaging tot 30% cofinanciering voor o.a. Salmonella programma

De Commissie stelt een verlaging voor van het cofinancierings-

percentage tot 30%. Voor programma's zoals Salmonella geldt dit vanaf 2023, voor andere zaken – zoals de vergoedingen in geval van haarden HPAI – geldt dit voor alle haarden waarvoor de commissie nog geen volledig akkoord heeft gegeven met het terug te betalen budget en dit gaat terug tot 2021, m.a.w. retroactief. De Commissie heeft dit voor de eerste keer voorgesteld in het comité van september, de lidstaten waren hiervan echter niet op de hoogte. Geen enkele lidstaat ging hier mee akkoord waardoor dit nu opnieuw voorkomt op niveau van de Europese raad (het hoogste niveau). Het standpunt van België is dat retroactiviteit niet mogelijk is. De Commissie zit echter in een comfortabele positie en stelt dat ze geen cofinanciering meer uitbetalen tot dit volledig is uitgeklaard, alles zit dus geblokkeerd van uitbetalingen.

Inkrimping budget

Er komt dus geen inkrimping van het budget, maar wel een cofinancieringsreductie van 50% naar 30% en dit tot zeker 2026. Ons Salmonellaprogramma voor 2022 is begin dit jaar goedgekeurd, dus dit komt niet meer in het gedrang. Echter betekent dit een serieuze financiële klap voor ons Sanitair fonds. Alleen al voor Salmonella betekent dit een verlies van inkomsten van 500.000 EUR per jaar.

Wereldeidag: ook de Landsbond Pluimvee promoot het ei

Jaarlijks op de 2de vrijdag van oktober is het wereldeidag (World Egg Day) en wordt er wereldwijd aandacht geschonken en promotie gemaakt voor eieren. Een dag waarop het ei centraal staat en de voedende waarde van eieren extra aandacht krijgt. Naar aanleiding hiervan wil de Belgische eiersector aandacht vragen voor het ei van bij ons. De Landsbond Pluimvee in samenwerking met VLAM is gestart met een actie en een project wordt uitgewerkt.

Er moet elke dag eten op tafel komen. En dat kost geld. Gezond eten hoeft echter niet duur te zijn. Integendeel! Want met een eitje kan je niet alleen een hele waslijst overheerlijke bereidingen maken, eitjes

zijn ook vriendelijk voor je portemonnee én je gezondheid.

Ellen Vaneynde, sectorverantwoordelijke leg van de Landsbond Pluimvee, vertelt enthousiast: "We gaan door een moeilijke periode met hoge energiekosten. Iedereen probeert er op zijn manier het beste van te maken. Heel wat Belgen gaan op zoek naar goedkope voedingsproducten en grijpen vaak naar ongezonde alternatieven. Ik wil op deze Internationale eidag iedereen oproepen om massaal eieren van bij ons te eten. Eitjes kan je op 101 manieren gebruiken in de keuken, ze zijn gezond, budgetvriendelijk én je koopt lokaal. Ideaal toch?"

"Onder meer in het kader van deze campagne wou ik de sector eens in een positief daglicht stellen door hieraan een hartverwarmende actie te koppelen, dit in samenwerking met Enchanté vzw ter ondersteuning van hun 'Brooddoosnodig'-project en met steun van de Landsbond Pluimvee en VLAM. Wat de actie precies zal inhouden, daarbij laat ik jullie nog even in spanning", aldus een enthousiaste Ellen Vaneynde. (MC ism VLAM).

In Polen, de grootste EU producent (19%) van pluimveevlees, is recent een fraude met inmenging van industrieel vet in diervoeding aan het licht gekomen. Omwille hiervan hebben vele derde landen (niet EU-landen) de import van Poolse pluimveevlees stopgezet. Hierdoor is er een massale verschuiving (dumping) van Poolse vlees, vooral filet, op onze markten.

De landsbond heeft deze problematiek op 19 oktober schriftelijk en ook op de WG vergadering aangekaart bij het FAVV en ook bij het kabinet van minister Clarinval. Maar

Landsbond dringt aan op scherpere controles van 'verdacht' pluimveevlees uit Polen

tot op heden is er geen statement gekomen of pluimveeproducten die rechtstreeks of onrechtstreeks uit Polen afkomstig zijn bijkomend gescreend worden. 'Men volgt het dossier op'.

Dat de impact groot is op onze markten bleek woensdag 26 oktober te Deinze. Finaal moest de prijs inleveren met 3 eurocent. Noch slachterijen noch producenten waren gelukkig. Producenten komen niet meer uit hun kostprijs en slachterijen betalen tweemaal, éénmaal voor dure filets en anderzijds voor de hoge energiekosten om deze in te vriezen.

De prognose ziet er allesbehalve rooskleurig uit en hoogstwaarschijnlijk zullen de gevol-

gen de komende weken nog oplopen. Het is frustrerend dat door het gesjoemel in een EU-lidstaat, een ander EU-lidstaat het gelach betaald. Ergens valt dit te categoriseren onder het principe van vraag en aanbod, doch het is niet meer de eerste keer dat er verhoogde risico's zijn door toedoen van Poolse pluimveeproducten (sterk verhoogd risico op Salmonella, nu deze vetfraudeproblematiek) waardoor er ergens een ongelijk speelveld wordt gecreëerd.

De Landsbond Pluimvee zal verder hard aandringen om deze oneerlijke concurrentie - met producten die niet voldoen aan de wettelijke voorschriften en mogelijks gevaar voor de volksgezondheid inhouden - te stoppen. (MC)

Colruyt lanceert nieuwe keten voor welzijnskippen met 17 Belgische kwekers

Tekst en beeld: Persbericht Colruyt 17 oktober 2022

Colruyt lanceert de eerste producten van de welzijnskippen uit een nieuwe keten. Colruyt werkt hiervoor exclusief samen met 17 Belgische kwekers en zet zo een volledig nieuwe keten op: van eitje tot bord. De welzijnskippen die gekweekt worden in deze keten voldoen aan hogere dierenwelzijnsnormen, zoals een trager groeiend ras, meer ruimte in de stal en er wordt geïnvesteerd in daglicht en zitstokken. Bovendien wordt de Nest-Born-techniek toegepast, wat de gezondheid van de kippen bevordert. Concreet komen er nieuwe producten in de rekken bij Colruyt Laagste Prijzen en OKay. Een belangrijke stap in het engagement van Colruyt om dierenwelzijn voor vleeskippen te verbeteren en rechtstreeks met Belgische landbouwers samen te werken.

Belgische keten met 17 kwekers

Duurzaamheid zit in het DNA van Colruyt en staat er hoog op de agenda. Vandaag zet de retailer een grote stap richting meer dierenwelzijn voor vleeskippen. Saskia De Block, verantwoordelijke landbouw bij Colruyt Group: "We merken dat onze klanten steeds vaker op zoek zijn naar hoe zij hun steentje kunnen bijdragen op vlak van duurzamere keuzes maken en zeker ook op vlak van dierenwelzijn. In juni introduceerden we al producten van kippen die aan betere welzijnsriteria voldoen en nu gaan we hier nog een stap verder in door een volledig nieuwe keten op te zetten voor welzijnskippen. Op die manier zorgen we ervoor dat klanten voor nog meer producten van welzijnskippen kunnen kiezen, en zo makkelijker een duurzame keuze kunnen maken."

Colruyt lanceert nu een nieuwe samenwerkingsketen met 17 Belgische kwekers, die exclusief voor Colruyt Group zullen kweken. Deze kwekers zullen de nieuwe welzijnskip kweken. De kippen zijn van een traaggroeiend ras, leven langer en beschikken over 40% meer ruimte. Bovendien krijgen de kippen zitstokken en piksubstraten (granen, strobalen), zo wordt het natuurlijk gedrag van de kippen gestimuleerd. Er wordt ook geïnvesteerd in daglicht in de stallen. De kippen zijn 100% Belgisch.

Delphine Tasiaux van Agri Furfooz in Dinant: "Colruyt ging vorig jaar al het engagement aan om tegen 2026 de standaardkip aan hogere dierenwelzijnsnormen te laten voldoen. Als kweker kan ik dit alleen maar toejuichen: wij zijn elke dag met onze dieren bezig en vinden het dan ook uiterst belangrijk dat zij een beter leven hebben. Bovendien voelen we ook dat mensen meer bezig zijn met de herkomst van de kip op hun bord, en aan die vraag willen we als kweker ook tegemoetkomen. Voor ons is het eenvoudig: minder maar beter. We zijn dan ook fier dat we de nieuwe welzijnskip kunnen kweken, in rechtstreekse samenwerking met Colruyt."

De directe samenwerking met de 17 kwekers past bovendien binnen de ambitie van Colruyt Group om meer rechtstreeks samen te werken met Belgische landbouwers.

Geboren in de stal via NestBorn-techniek

De 17 kwekers die samenwerken met Colruyt zullen allemaal de NestBorn-technologie gebruiken. Dat is een unieke stap en mogelijk dankzij de rechtstreekse samenwerking tussen Colruyt en de kippenkwekers.

Bart Vermeiren van Belgabroed, het bedrijf achter de NestBorn-techniek: "We zijn dankbaar en vereerd als partner deel uit te maken van de nieuwe keten die zal instaan voor de productie van de welzijnskip van Colruyt, die voldoet aan hogere dierenwelzijnsriteria. Colruyt gaat een stap verder en kiest als éérste Belgische retailer voor de NestBorn-techniek: een baanbrekende Belgische innovatie met wereldwijde impact. De NestBorn-techniek houdt in dat de eitjes in de stal worden gelegd en dat de kuikens daar uitkomen. De kuikens blijven hierdoor gespaard van het transport naar de stal en hebben meteen toegang tot voer en water. Dit geeft veel voordelen op vlak van dierenwelzijn: de kuikens ervaren minder stress (want er is geen transport van ééndagskuikens), ze kunnen meteen hun natuurlijk ritme van eten en drinken aanvangen nadat ze uit het ei komen en dat zorgt voor een betere gezondheid, en dus voor een meer vitale en robuustere kip. Bovendien neemt het antibioticagebruik hierdoor aanzienlijk af"

Groeiend aanbod producten van welzijnskip

Colruyt nam vorig jaar het engagement om het assortiment verse standaardkip aan hogere welzijnsnormen te laten voldoen tegen 2026. Een ambitieuze stap, want de volledige keten moet meebewegen. Het voorbije jaar werden al grote stappen gezet.

De stap die vandaag gezet wordt is opnieuw een enorme stap vooruit: er komen 5 nieuwe producten van de welzijnskippen uit de exclusieve keten in de rekken bij Colruyt Laagste Prijzen en één nieuw product bij OKay. Het gaat hier om producten zoals braadkip, kipfilet, kippendijen en kippenvleugels – populaire producten bij de klanten.

Stap voor stap

Dierenwelzijn staat hoog op de agenda van Colruyt Group en is één van de pijlers van het duurzaamheidsbeleid. De voorbije jaren nam Colruyt Group al verschillende initiatieven om het welzijn van dieren te verbeteren. Zo was de retailer de eerste die geen eieren van legbatterijen meer verkocht en het castreren van biggen verbood. In augustus 2021 kwam daarbij dat Colruyt Group zich als eerste Belgische retailer engageerde voor de criteria van het Better Chicken Commitment. En nu gaat de retailer nog verder dan deze criteria, door de NestBorn-techniek toe te passen binnen de exclusieve keten

De criteria waaraan braadkippen moeten voldoen voor BCC (Better Chicken Commitment) erkenning werden reeds uitvoerig in ons zomernummer (juli-augustus) voorgesteld. Alle grote retailers in ons land hebben aangekondigd tegen ten laatste 2026 te schakelen naar deze productiewijze.

In ons december nummer brengen we een reportage van één van de braadkippenhouders die vanaf het begin meegewerkt heeft aan deze keten opgezet door Colruyt. Naast zijn ervaringen zal er dieper op het verdienmodel ingegaan worden (LM).

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

IPS

Werkgebied:
Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

Productiekost Franse braadkippen eind 2de kwartaal 2022 reeds met 47% gestegen!

In ons land nog meer

Tekst* en beeld: Luc Maertens

Het Franse ITAVI (Institut Technique d'Aviculture) - een door de Franse overheid erkende instelling die de brede sector onafhankelijke informatie moet aanrijken zowel op wetenschappelijk, technisch als economisch vlak – houdt nauwgezet de productiekosten van braadkippen bij. Eind 2de kwartaal 2022 was de productiekost, af boerderij, met 47% toegenomen in vergelijking met 2019.

De berekeningswijze

Als referentiejaar neemt het ITAVI 2019 omdat er dan nog geen sprake was van grote inflatie of energieproblemen. Voor het inschatten van de kostprijs worden de kosten ondergebracht in 6 grote posten en nauwgezet opgevolgd. Naast de voederkost zijn dit de kuikenkost, de energiekosten, de vaste kosten, de extra arbeidskosten en tenslotte de variabele kosten. De productiekost is deze bij het verlaten van het bedrijf, dus af boerderij. Alle kosten van het referentiejaar 2019 worden uitgedrukt als een percentage t.o.v. 100 of de toename in de volgende jaren kan dus steeds eenvoudig procentueel uitgedrukt worden.

In de **figuur** hierbij is de exponentiële toename van de kosten goed te zien. Dat vooral de sterk gestegen voederkosten de grootste impact hebben is logisch gezien de voederkosten snel bijna 70% van de totale kostprijs uitmaken.

Explosie vanaf 2021

Waar in 2020 de stijging nog beperkt was, namelijk slechts 2% hoger dan in 2019, is vanaf 2021 de toename (+ 15%) zeer uitgesproken. In de eerste 2 kwartalen van 2022 wordt deze trend alleen maar sterker, met +13% en +17% om na een half jaar reeds uit te komen op 47% toename in vergelijking met 2019.

Naast de sterk gestegen voederkosten is vooral de kuikenprijs eveneens sterk gestegen in 2022 en in mindere mate ook de

In Frankrijk, met lagere inflatie en energiekosten, is de productiekost eind 2de kwartaal 2022 met 47% toegenomen in vergelijking met 2019

vaste kosten. De energiekost is nauwelijks toegenomen volgens hun inschatting. Dit is te verklaren door het feit dat in Frankrijk de energieprijzen veel minder gestegen zijn begin 2022 dan in ons land (nvdr).

Toekomst

Voor de volgende kwartalen van 2022 geeft het ITAVI aan dat de intussen ook in Frankrijk gestegen energiekosten zich sterk zullen laten voelen. In de eerste 2 kwartalen van dit jaar was dit nog beperkt. Daarom verwachten ze dat de totale toename van de kostenstructuur in 2022 vermoedelijk een flink stuk boven de 50% zal uitkomen vergeleken met 2019. Alleen al dit jaar schat men de toename in op >30%!

De gestegen productiekosten zijn in ons land nog ruim hoger omwille van de veel hogere inflatie en duurdere energie.

Verder dient men rekening gehouden te worden dat de inflatie in Frankrijk (5,57%** eind september op jaarbasis) minder dan de helft bedraagt dan deze in ons land (eind september 11,27%** op jaarbasis). Omwille van de veel lagere energie(elektriciteits)

kosten, want Frankrijk is door zijn kern-centrales veel meer zelfvoorzienend en ook onafhankelijker van het Russische gas.

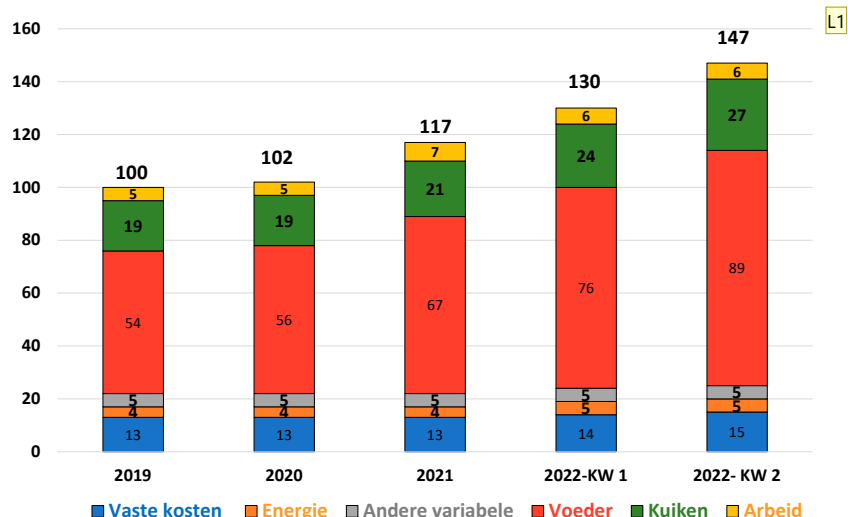
Vergelijkbaar met ons land?

De grote trend in de Franse berekening, namelijk de zeer sterke stijging vooral dit jaar van de kostprijs af boerderij, is zeker een onderschatting van de evolutie van de kostprijs in ons land. Zoals reeds aangegeven geeft de veel lagere inflatie in Frankrijk maar vooral ook de veel minder gestegen energiekosten geen 100% getrouw beeld van de gemiddelde gestegen productiekosten bij onze braadkippenhouders.

Vanzelfsprekend is de kostprijs sterk afhankelijk van vooral het niveau van de vaste kosten evenals de gebruikte energiebron (gas, elektriciteit, stookolie, ...). Het is met de winter in aantocht dan ook aan iedere braadkippenhouder om op basis van zijn specifieke bedrijfsgegevens zijn productiekost in te schatten. Op basis hiervan de nodige prijsafspraken of risico inschatting door te voeren en al dan niet op te zetten of de opzet uit te stellen.

Evolutie van de productiekosten van braadkippen in Frankrijk

Basis is 2019 = 100

* Bron: o.a. Réussir Volailles, oktober 2022

** <https://www.inflation.eu/nl/inflatiecijfers/cpi-inflatie.aspx>

steen
multitech

0494/992519

| www.steenmultitech.be

| info@steenmultitech.be

Zonnepanelen | Elektriciteitscabines | Energieopslag

Energie oplossingen op maat van uw bedrijf

De windmolens bij legkippenhouder Jan Lippens halveren zijn energiefactuur

Tekst en beeld: Luc Maertens

Nu de energieprijzen de pan uit swingen lonkt iedereen om zelf op zijn bedrijf groene elektriciteit te produceren. Maar is het inderdaad zo interessant voor pluimveebedrijven om kleine of middelgrote windmolens te plaatsen. We gingen langs bij Jan Lippens die in Keiem een legkippenbedrijf heeft en sedert april 2021 met twee kleine windmolens ervaring heeft.

Bedrijfschets

Jan Lippens (48) was oorspronkelijk melkveehouder in het Oost Vlaamse Sleidinge. Samen met zijn echtgenote deden ze aan melkverwerking en verkoop op o.a. markten. Hun bedrijf was evenwel gelegen tegen de woonkern en hun grootste kavels werden ingekleurd als uitbreidingsgebied. Uitbreiden was zeker niet aan de orde en noopte hen tot stopzetten van hun melkveeactiviteiten in 2009. Na een paar jaar - als loontrekkende - zoekende geweest te zijn voor een eventuele overname van een bedrijf, deed de mogelijkheid zich in 2011 voor om een bestaand legkippenbedrijf in het West-Vlaamse Keiem aan te kopen. De pluimveesector was geen totaal onbekende sector voor Jan, want hij had kennis opgedaan bij een collega melkveehouder die daarnaast ook braadkippen hield. Het overgenomen bedrijf bestaat uit 3 scharrelstallen (60m x 15m) telkens aan elkaar verbonden met een wintertuin van

Jan en Tonia voor hun in 2021 geïnstalleerde kleine windmolens

5 m. De totale capaciteit is voor een 40.000 kippen en op het ogenblik van het bezoek stonden de stallen nog leeg na een slechte vorige ronde. "Reeds vanaf het begin van de leg zorgden grote pikkerijproblemen bij de kippen met hun onbehandelde snavels voor coli-problemen en hoge uitval. In de ronde daarvoor lukte het nochtans met onbehandelde kippen maar nu neem ik geen risico's meer en daarom zijn de nieuwe poeljen die begin november opgezet worden wel met infrarood behandeld als kuiken", aldus Jan.

Vermeldenswaard is zeker ook dat Jan Lippens sedert dit jaar bereid gevonden is om als afgevaardigde van de Landsbond te zetelen in de prijzencommissie van Kruisem.

De keuze voor kleine windmolens

"Reeds bij het starten van ons pluimveebedrijf, zo'n 10 jaar terug, hebben we de mogelijkheid onderzocht om via windmolens of zonnepanelen in onze energievoorziening te voorzien", meldt echtgenote Tonia Bruggeman (48). Ondanks ze buitenhuis een beroepsactiviteit uitoefent, volgt ze het bedrijf en de problematieken nauw op. Zo zetelt ze ook in de landbouwraad van hoofdgemeente Diksmuide. "Het toenmalige bestuur van de gemeente was absoluut niet pro de bouw van windmolens op landbouwbedrijven. Gelukkig was er in 2015 een studie van de provincie die wel positief was voor de inplanting van kleine windmolens (maximum 25 m hoogte) en de gemeente veranderde zijn mening".

De voorkeur voor een investering in kleine windmolens en niet in zonnepanelen werd genomen omdat in deze streek bijna altijd (veel) wind voorkomt en dus de productie minder piekmomenten vertoont dan met zonnepanelen. Ook kan tijdens de nacht de geproduceerde elektriciteit van de windmolens ingezet worden. "Natuurlijk door een combinatie windmolens, zonnepanelen en batterijopslag zouden we nog veel beter de productie op het dagelijks verbruik (behoefte) in de stal kunnen afstemmen en mikken op volledige zelfvoorziening. We volgen de evoluties op de voet maar het moet financieel haalbaar en rendabel zijn", aldus Jan.

De molens

Het Nederlandse E.A.Z. Wind stond in voor de bouw maar vooral ook voor alles wat er komt bij kijken. De vergunning, eventuele hinder naar burens, de optimale locatie op het bedrijf... Kortom ze 'ontzorgen' de aanvrager van alle administratie. "Bij ons was er tussen de aankoopoptie en het afleveren van de vergunning nauwelijks een half jaar. Zeven maanden later – in april 2021 – stonden ze klaar geplaatst", melden Jan en Tonia.

De twee kleine windmolens hebben een masthoogte van 15 m en hierbij moet nog een 6 m wiekhoogte geteld worden. De

wiekbreedte bedraagt 12,2 m. De groene kleur van de mast en de wieken van hout maken dat de molens mooi in het landschap geïntegreerd zijn. Ze zijn berekend om een opbrengst van circa 30.000 kWh/jaar/molen te produceren. De installatie van twee windmolens bleek eveneens het best te voldoen op dit bedrijf om productie en verbruik aan elektriciteit op elkaar af te stemmen.

Kostprijs

"In 2020 kon er nog niet van VLIIF steun genoten worden voor de installatie, maar gelukkig was er de steun van VEKA, het Vlaams Energie- en Klimaatsagentschap. De steun was evenredig de verwachte opbrengst en werd éénmalig uitbetaald bij aanvang. Hierdoor beperkte de aankoop van onze kleine windmolens zich tot circa 50.000 euro/stuk".

"Door de windmolens wordt iets meer dan 50% van ons verbruik van elektriciteit gedekt maar het komt erop aan om een zo vlak als mogelijke elektriciteitsbehoefte te creëren. Dit doen we door de vraag te spreiden en bv. de stalverlichting, voederlijnen en andere energievreters niet op hetzelfde tijdstip te starten of te laten lopen. Maar opeenvolgend per stal en zelfs in de stal te spreiden. Pieken in

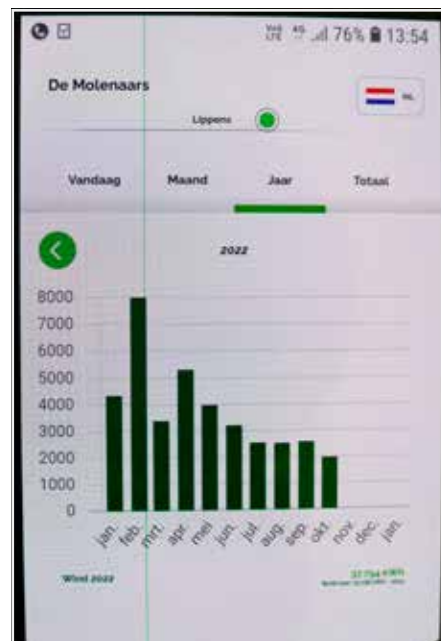
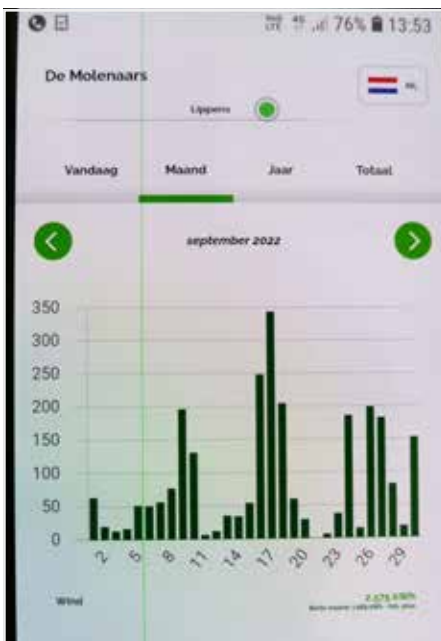
Door de groene mast en de houten wieken en staart zijn de kleine windmolens van EAZ mooi van uitzicht en goed geïntegreerd met de omgeving

elektriciteitsverbruik worden daardoor zo goed als mogelijk vermeden maar optimaler zou zijn om het verbruik nog beter uit te vlakken met een combinatie met een thuisbatterij".

Terugverdientijd

Oorspronkelijk, voor de energiecrisis, rekenden EAZ Wind samen met de bedrijfsleider op een terugverdientijd van de installatie op 12 à 14 jaar. Belangrijk volgens Jan is dat er zowel in de aankoopprijs als de terugverdientijd er rekening moet gehouden worden dat er een 10 jarig onderhoudscontract inbegrepen is. "Dit gaf me zekerheid en rust om voor geen verrassingen te staan en van een goede opvolging door EAZ te kunnen genieten". Met de huidige explosie van de energieprijzen zal de terugverdientijd veel minder zijn maar dit hangt natuurlijk af van de toekomstige evolutie. "Vorig najaar toen ons vast elektriciteitscontract afliep, konden we intekenen op een 5 maal hogere elektriciteitsprijs. Daarom hopen we dat we dat de installatie zich terugbetaald zal hebben na zowat de helft van de oorspronkelijke doelstelling".

Dat de productie van de windmolens sterk dagelijks schommelt of naargelang het seizoen is duidelijk als Jan me de grafieken

Via een app op de smartphone kan de productie continu opgevolgd worden en in grafiekvorm per dag (links) of per maand opgevolgd worden.

Windmolens

op zijn smartphone toont. Met een app kan hij continu de electriciteitsproductie opvolgen en deze gevisualiseerd in dag-, maand- of jaargrafieken raadplegen.

Conclusie

Het hoeft geen betoog dat de bedrijfsleider gelukkig is dat hij de stap gezet heeft om te investeren in groene energieproductie voor zijn legkippenbedrijf. De windmolens halveren zowat de helft van het totale electriciteitsverbruik. Voor de elektriciteit die je op het net stopt, op momenten dat de productie hoger is of het verbruik laag is, moet je het zeker niet doen. De hoeveelheid is beperkt en de prijs die je er voor krijgt is zeer laag. Om zo optimaal als mogelijk de windenergie aan te wenden is het afvlakken van het verbruik - het spreiden - op bedrijfsschaal daarentegen wel zeer belangrijk

Kleine windmolens (max. hoogte 25m) maken geen noemenswaardige slagschaduw of geluid en sluiten mooi aan bij het bedrijf.

Hyvarki
Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
eierinpakkers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Website: www.poultryshop24.com
info@poultryshop24.com
+31 6 53646226

Van Hunnik B.V.
pluimveehandel

Altijd de beste prijs voor al uw slachtkippen

www.pluimveehandenvanhunnik.nl info@pluimveehandenvanhunnik.nl
Tel. 0031 - 318 52 73 73 0031 - 6 53 81 85 84

ROSS – THE COMPLETE PACKAGE

The Reproductive Performance – The FCR & Liveability – The Processing Yield You Want

To learn more about Ross® visit aviagen.com/ross

Spiermaagletsels en de oorzaken ervan.

Tekst en beeld : Philippe Gelaude, Elanco

Darmgezondheid blijft de kern van het verhaal wanneer het gaat over gezonde dieren en een rendabel bedrijf. Maar dit betekent niet dat er geen aandacht moet geschonken worden aan de rest van het spijsverteringsstelsel. Elk onderdeel draagt namelijk zijn steentje bij. Ook in het voortraject van de spijsvertering kunnen letsels optreden, waarbij spiermaagletsels het vaakst worden opgemerkt. Graag gaan we hier dan ook verder op in hoe deze te herkennen en vooral hoe te voorkomen. Afhankelijk van de ernst zullen spiermaagletsels beperkt blijven tot de bovenste weefsellaag, in andere gevallen kan ook de onderliggende spierlaag aangetast zijn met zelfs bloedingen tot gevolg.

De werking van het spijsverteringsstelsel bij de kip: het voortraject.

Wat de werking van de darmen is en het nut hiervan dat weet iedereen, maar hoe zit het met de krop en de klier- en spier-

maag? Elk orgaan heeft een specifieke functie die bijdraagt aan een optimale vertering door de darmen.

De krop:

De krop is een zakvormige uitstulping van de slokdarm. In de krop begint eigenlijk al de vertering van het voer onder de vorm van vergisting of fermentatie. Daarnaast zal het voer ook inweken. Beide stappen zorgen ervoor dat verdere vertering optimaler verloopt. Tevens gaan Lactobacillen die de krop bevolken door de productie van organische zuren ook een negatieve werking hebben op de schadelijke kiemen. Na het opzetten van dieren moeten genoeg alle kuikens binnen de 24 uur een gevulde krop hebben. Daarnaast geeft de hardheid van de kropvulling ook info over de wateropname door de dieren. Zo moet de krop voldoende kneedbaar zijn.

De kliermaag:

De kliermaag is het eerste deel van de kippenmaag. Het doel van de kliermaag is niet zozeer vertering, maar wel het aanzuren van de voermassa door de productie van maagzuur. Dit zorgt ervoor dat schadelijke kiemen extra worden afgeremd om verder te ontwikkelen. Daarnaast zal het aanzuren er ook voor zorgen dat sommige enzymen die noodzakelijk zijn voor vertering beter kunnen werken.

De spiermaag:

In de spiermaag wordt het aangezuurde voer vermalen tot kleinere partikels. Dit is van belang omdat vertering van kleine

voerpartikels in de darmen beter verloopt dan grote voerpartikels. Hoe lang voer in de spiermaag aanwezig blijft hangt af van het voer en de kwaliteit ervan. Tijdens de groei van het kuiken is het van belang dat er voldoende structuur in het voer zit zodat de spiermaag goed kan ontwikkelen.

Spiermaagletsels, meerdere oorzaken!

Je kan de oorzaken opdelen in een groep besmettelijke en niet-besmettelijk oorzaken.

Niet besmettelijke oorzaken:

Dit is de meest omvangrijke groep aangezien heel wat zaken in verband worden gebracht met het optreden van spiermaagletsels.

Zo kan dit optreden bij langdurig vasten, maar er zijn ook nutritionele oorzaken. Hoge gehalten van sommige mycotoxines, tekorten van bepaalde vitamines (vitamine B6, vitamine E) kunnen mede verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van spiermaagerosies. Daarnaast treedt deze aandoening ook op door foutieve doseringen van zuren en kopersulfaat via het drinkwater.

Naargelang de onderliggende oorzaak dient men als veehouder dan ook voldoende focus te leggen op de eigen tarwekwaliteit, de opslag van eigen tarwe, reiniging van de silo's en de juistheid van de dosatron na te gaan. Daarnaast kan het

toedienen van mycotoxinebinders via het voer en het supplementeren van vitamines een positieve bijdrage leveren aan de spiermaaggezondheid.

Besmettelijke oorzaken:

Deze groep is minder uitgebreid, maar mogelijks nog belangrijker. De voornaamste besmettelijke oorzaken van spiermaagerosies zijn deze veroorzaakt door Adenovirussen of door Clostridium perfringens.

Adenovirussen zijn zeer resistent in de omgeving en kunnen letsels veroorzaken tot in de spierlaag. Tijdens de leegstand is het dan ook cruciaal dat er grondig gereinigd wordt om de kans op versleep tussen rondes te beperken. Deze aandoening komt geregeld voor in het veld.

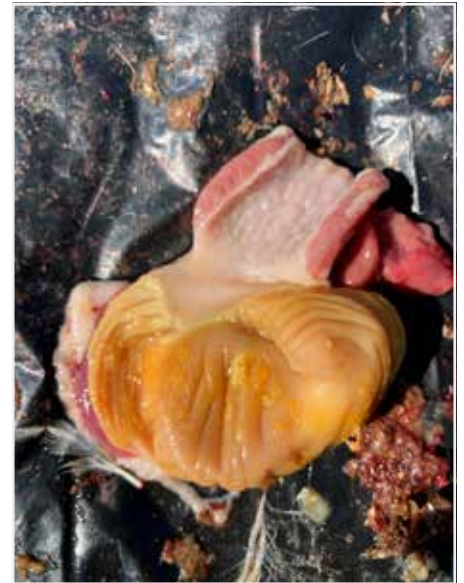
Clostridium perfringens daarentegen is een bacterie die sterk gaat vermenigvuldigen in het dier wanneer er een verminderde darmgezondheid is, dit laatste wordt frequent uitgelokt door de aanwezigheid van coccidiose. Toegenomen Clostridium perfringens gaat leiden tot een verminderde bescherming van de spiermaag door galzouten met letsels tot gevolg. Het is reeds aangetoond dat het gebruik van het coccidiostaticum narasin die leidt tot een betere coccidiosebeheersing ook leidde tot een verminderd voorkomen van spiermaagletsels.

Spiermaagletsels, hoe te herkennen?

Zoals aangegeven zijn er verschillende gradaties mogelijk. Naargelang de ergheid wordt deze in het Health Tracking System (HTSi) van Elanco een score 0 tot 3 toegerekend waarbij 0 gelijk staat aan gezonde spiermagen, 1 voor een ruw oppervlak, 2

Score 0

Score 1

Score 2

Score 3

voor duidelijke erosies van de oppervlakkige laag en 3 waarbij letsels aanwezig zijn tot in de spierlaag. Preventie hangt af van de onderliggende oorzaak zoals hierboven beschreven.

Wenst u als veehouder zelf aan de slag te gaan op uw bedrijf mbt darmgezondheid? Met de gratis Elanco Kuiken Actie Doos heeft u de juiste tools in handen. Stuur vrijblijvend een mail naar philippe.gelaude@elancoah.com of nienke.van_amelsfort@elancoah.com

Sojavrij vleeskuikenvoeder: Zijn we er klaar voor?

Tekst en beeld: auteurs: Neil Van den Broeck & Kris De Baere (PP-Geel), Marta Lourenço & Evelyne Delezie (ILVO) en Karolien Langendries (Pluimveeloket)

Soja(schroot) wordt vaak ingemengd in vleeskuikenvoeder omwille van het hoge eiwitgehalte, de goede verteerbaarheid en het gunstige aminozuurprofiel. Deze voordelige effecten gaan echter gepaard met een negatieve milieu-impact, omwille van de grootschalige soja-import uit Zuid-Amerika. De zoektocht naar alternatieve, lokaal geproduceerde, eiwitbronnen gaat onverminderd verder. Is het vandaag al mogelijk om een sojavrij vleeskuikenvoeder te formuleren en wat is het effect ervan op de prestaties en het welzijn van vleeskuikens? Dat werd recent onderzocht in een vleeskuikenproef in het kader van het demonstratieproject 'Sojavrije varkens en kippen'.

Op korte termijn ziet het ernaar uit dat de Europese sojaproductie ontoereikend zal zijn om de Zuid-Amerikaanse import te vervangen voor inmenging in de Europese veevoedersector. Het is daarom een goed idee om de effecten te bestuderen van lokaal geproduceerde eiwitrijke bronnen, die vandaag reeds aanwezig zijn in Europa zoals o.a. veldbonen, erwten en aardappeleiwit. Grote vraag daarbij is in welke mate deze 'nieuwe' eiwitbronnen voldoende goed gekend zijn bij inmenging

De vleeskippen die het sojavrije voeder kregen, vertoonden een duidelijk betere voetzool- en hakletselscore.

in de voeders van bepaalde diersoorten. Is de verteerbaarheid verschillend naargelang de diersoort? En wat met de kostprijs van deze alternatieve voeders?

Vleeskuikenproef

In een vleeskuikenproef die uitgevoerd werd op het Proefbedrijf Pluimveehouderij, werd aan 12.240 Ross 308-vleeskuikens (8 x 1.530 kuikens) een (commercieel) controlevoeder gegeven (met sojaschroot als eiwitbron). De andere 12.240 vleeskuikens werd een sojavrij proefvoeder gevoederd (tabel 1). In dit voeder werd sojaschroot vervangen door een mengsel van aardappeleiwit, koolzaadschroot, zonnebloemschroot, voedererwten, veldbonen, tarwe-eiwit en maaskiemen. Bijkomend werd ook de soja-olie vervangen door (lokaal geproduceerde) maisolie.

Fasevoeding

Er werden vier voederfasen voorzien: een starter (d0-d10), een eerste groeier

(d11-d18), een tweede groeier (d19-d30) en een finishervoeder (d31-d39). Om een vlotte start van de ronde te verzekeren, werd er in de startfase voor geopteerd om in het proefvoeder toch nog soja in te mengen, zij het aan een lager percentage dan in het standaard controlevoeder (tabel 1). Vanaf dag 11 werd geen soja meer gebruikt in de proefvoeders.

Prestaties

Aan het einde van de ronde waren significante verschillen te zien voor wat de prestaties van de vleeskuikens betreft (tabel 2). Zo had de sojavrije groep een beduidend lager gemiddeld eindgewicht (2,379 kg) t.o.v. dat bij de controlegroep (2,589 kg). De sojavrije groep had ook significant minder voeder opgenomen en vertoonde ook een duidelijk slechtere voederconversie dan de controlegroep. Opvallend was het feit dat de sojavrije groep veel minder gedronken had en een duidelijk lagere water/voeder-ver-

Tabel 1: Samenstelling controlevoeders en sojavrije proefvoeders in de verschillende fases. Enkel in het startervoeder werd nog soja toegevoegd, zij het wel aan een lager percentage (17% i.p.v. 27%) om zeker te zijn van een vlotte proefstart.

	Starter (0-10d)		Groeier 1 (11-18d)		Groeier 2 (19-30d)		Finisher (31-39d)	
	Controle	Sojavrij	Controle	Sojavrij	Controle	Sojavrij	Controle	Sojavrij
Sojaschroot	27,30	17,00	25,40	-	28,90	-	23,30	-
Aardappeleiwit	-	5,00	-	5,88	-	6,67	-	7,69
Erwten	-	4,68	-	5,56	-	10,00	-	15,40
Tuinboon	-	2,50	-	5,88	-	10,00	-	15,40
Zonnebloemschroot	-	-	-	5,88	-	7,11	-	5,21
Koolzaadschroot	-	-	-	5,88	-	4,72	-	-
Mais DDGS	-	-	-	2,94	-	1,89	-	-
Maiskiemen	-	-	-	-	5,00	5,00	5,00	5,00
Tarwe eiwit	-	-	-	-	-	-	-	3,18
Soja olie	2,78	-	3,27	-	3,20	-	2,00	-
Maisolie	-	1,77	-	4,00	-	4,00	-	4,00

Tabel 2: Productieparameters aan het einde van de proef. De sojavrije groep had een lager gewicht, een lagere voederopname en slechtere voederconversie en dronk ook beduidend minder water dan de controlegroep.

	Controle	Sojavrij
Levend gewicht op dag 39 (kg)	2,589	2,379
Cumulatieve voederopname (kg/kuiken)	3,61	3,43
Cumulatieve wateropname (l/kuiken)	6,55	5,75
Cumulatieve water-/voederopname ratio	1,82	1,67
Voederconversie	1,54	1,61

Tabel 3: Chemische analyse controle- en sojavrije voeders. Het ruweiwit-gehalte bij de sojavrije voeders lag lager dan theoretisch geformuleerd, en ook de eiwitoplosbaarheid van de alternatieve voeders bleek lager dan in het controlevoeder.

	Starter (0-10d)		Groeier 1 (11-18d)		Groeier 2 (19-30d)		Finisher (31-39d)	
	Controle	Sojavrij	Controle	Sojavrij	Controle	Sojavrij	Controle	Sojavrij
Ruw eiwit (%)	20,9	19,9	19,3	18,3	19,1	17,8	18,8	18,2
Eiwit-oplosbaarheid (%)	90,7	90,0	91,6	87,5	90,2	87,8	92,1	91,8

houding vertoonde dan de controlegroep tijdens de proef.

Strooiselscores en voetzoollaesies

Dit lagere waterverbruik bij de sojavrije groep werd ook opgemerkt bij het vergelijken van de strooiselscores die wekelijks werden genomen. Het strooisel was immers opvallend droger bij de sojavrije groep. Deze betere strooiselkwaliteit vertaalde zich ook in een duidelijk lager aantal voetzool- en haklaesies bij de sojavrije groep.

Eiwitbronnen niet volledig gekend

De onderzoekers hadden de proefvoeders theoretisch zo geformuleerd dat deze

ongeveer gelijkaardig zouden zitten in o.a. RE-gehalte, ME-gehalte en vert. lysine-gehalte met het controlevoeder. Uit de chemische analyse van de proefvoeders bleek dat dit voor de laatste 2 parameters gelukt is, maar dat het RE-gehalte toch wat lager lag bij de sojavrije proefvoeders in vergelijking met de controlevoeders (met sojaschroot) (tabel 3). Daarnaast bleek ook de eiwitoplosbaarheid in de sojavrije voeders lager te liggen dan bij de controlevoeders (tabel 3). De slechtere prestaties bij de sojavrije groep kunnen dus mogelijks verklaard worden door een lager eiwitgehalte in het proefvoeder dat misschien ook nog wat moeilijker verteerbaar was t.o.v. het sojaschroot in het controlevoeder.

Kostprijs voeder

Belangrijke vraag in het hele duurzaamheidsverhaal: "Is er een hogere prijs verbonden aan de sojavrije voeders en hoeveel hoger is die dan t.o.v. het controlevoeder?". Hier moet als kanttekening vermeld worden dat de prijzen voor de grondstoffen de laatste maanden zeer volatiel zijn. Op het moment van de voederformulering (zomer 2021), werd een extra meerkost voor de sojavrije voeders in rekening gebracht van ongeveer 37 euro/ton. Intussen zijn de voederprijzen sterk gestegen. Het projectteam heeft ook gesimuleerd wat actueel (oktober 2022) de extra kostprijs zou zijn. Deze zou ongeveer 80 euro/ton meer bedragen voor de sojavrije voeders t.o.v. de controlevoeders (met sojaschroot).

Volledige potentieel nog niet benut

Uit de proef is duidelijk geworden dat er vandaag reeds sojavrij vleeskuikenvoeder geproduceerd kan worden, maar dat dit wel een duidelijke meerprijs met zich meebrengt. Niet alleen is het proefvoeder merkkelijk duurder (meerprijs van 80 euro per ton), maar door de slechtere productieresultaten werden ook minder kilogram kip aangeleverd op het einde van de ronde. De onderzoekers zien het resultaat van deze proef wel als een belangrijke stap in de ontwikkeling van sojavrije voeders. Soja is een goed gekende eiwitbron. Dit is niet het geval voor vele van de gebruikte alternatieve eiwitbronnen. De onderzoekers geloven dat het potentieel van alternatieve eiwitten hoger ligt dan wat werd aangetoond in deze proef. Om dit potentieel volop te kunnen benutten is bijkomend onderzoek nodig naar de juiste voederwaarde van de alternatieve eiwitbronnen voor vleeskuikens.

De nieuwe Gumboro stam verspreidt zich in België

Tekst en beeld: Nikolai Ongena, DVM, Technical service Poultry & Rabbits

Het afgelopen jaar heeft HIPRA, in samenwerking met Vlaamse pluimveedierenartsen, verschillende zeer virulente Gumboro virussen geïsoleerd. Meestal waren de symptomen eerder atypische met verminderde voeropname en een aangetaste immuniteit van de dieren. Bij 96% van deze gevallen werd er gevaccineerd met een standaard Gumboro vaccin. In veel gevallen moest dit vaccinatie schema herbekeken worden.

Ieder eendagskuiken krijgt vanuit het ei bescherming tegen Gumboro mee om zich te beschermen tegen Gumboro veldinfecties tijdens de eerste dagen of weken van zijn leven. Dit noemt de maternale bescherming (passieve immuniteit). Hoe lang een kuiken beschermd is, zal voor ieder kuiken anders zijn en hangt af van het moederdier. Een nadeel van deze maternale bescherming is dat er interferentie kan optreden met op de opbouw van eigen immuniteit van het kuiken (actieve immuniteit), bijvoorbeeld bij vaccinatie via het drinkwater.

Ideale vaccinatietijdstip

Door middel van bloedonderzoek bij eendagskuijken kan het ideale vaccinatie-moment of de entdatum bepaald worden. Dit is het moment waarop de maternale bescherming laag genoeg is zodat het kuiken bescherming kan opbouwen na vaccinatie, maar ook aangevallen kan worden door veldvirussen.

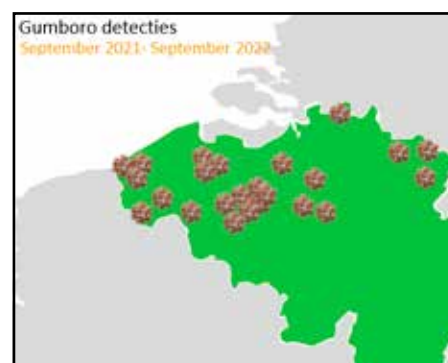
Voor de preventie van Gumboro zijn er verschillende types vaccins en vaccinatie-methoden beschikbaar. Elk type heeft zijn voor- en nadelen.

- **Drinkwatervaccinatie met een intermediaire "standaard" stam**

Dit is de meest toegepaste en goedkoopste optie. In bedrijven met weinig infectiedruk van Gumboro bieden deze vaccins voldoende bescherming. Entdatabepaling na bloedonderzoek wordt voor deze vaccins sterk aangeraden.

- **Drinkwatervaccinatie met een "zware" stam**

Deze vaccins zijn beter bestand tegen de maternale bescherming en kunnen hierdoor op een jongere leeftijd worden toegediend. Hierdoor bieden ze sneller bescherming. Hoewel deze vaccins veel minder gevoelig zijn voor de maternale bescherming, blijft een entdatabepaling aangeraden.

- **Subcutane vaccinatie bij eendagskuijken**

Na inspuiting van deze vaccins in de eendagskuijken zal het vaccin de bescherming overnemen op het moment dat de maternale bescherming voldoende laag is. Er is geen entdatabepaling nodig.

- **In-ovo vaccinatie**

3 dagen voor de uitkomst worden deze vaccins reeds in het ei geïnjecteerd. Ook deze vaccins zullen de bescherming overnemen op het moment dat de maternale bescherming voldoende laag is en is er geen entdatabepaling nodig.

*Twijfelt u of uw Gumboro vaccinatie nog steeds optimaal is? Bespreek het met uw bedrijfsdierenarts! Voor meer informatie: Nikolai Ongena, DVM, Technical service Poultry & Rabbits
E: nikolai.ongena@hipra.com*

Premium Poeljen België toont met trots hun vernieuwde broeierij

Tekst en beeld: Luc Maertens en Michel Jacquet

Omwille van corona of vogelgriepvirussen, was de geplande klantendag van Premium Poeljen België reeds enkele malen uitgesteld. In september was het eindelijk zo ver en kon de vroegere Spoormans braadkippenbroeierij, nu getransformeerd naar een moderne broeierij voor afleveren van legkuikens, onder veilige omstandigheden bezocht worden.

Voorstelling bedrijf

In 2018 werd de braadkippenbroeierij van Spoormans te Arendonk overgenomen en omgebouwd tot een moderne en grote legkippenbroeierij Pluriton. Pluriton, het zusterbedrijf van Premium Poeljen België, heeft ook broeierijen in Nederland en Hongarije. Pluriton en Premium Poeljen België zijn filialen van de EW groep die eveneens eigenaar is van de legrassen Lohmann, Hy-Line en H&N evenals het braadkippenras Ross-Aviagen.

De capaciteit van de broeierij (18 miljoen kuikens/jaar) laat toe om naast de kuikens bestemd voor de Belgische markt eveneens naar 80 landen te exporteren. Door de grote capaciteit zijn er daardoor continu ééndagskuikens voorradig. De opfok van de poeljen van Premium Poeljen België heeft gespreid plaats in overwegend Vlaanderen gezien zowat 85% van hun poeljen naar Vlaamse legkippenhouders gaat.

De Belgische markt met een kleine 10 miljoen legkippen heeft een behoefte aan

De broeierij is gelegen in Arendonk en was vroeger een braadkippenbroeierij maar na overname werd ze omgebouwd tot een moderne broeierij van legkuikens.

7 miljoen poeljen per jaar. "Het marktaandeel van Premium Poeljen België bedraagt intussen 25% van de Belgische markt", aldus onze gesprekspartner. Overwegend bruine legkippen, zowel in regulier als in bio, maar ook in het segment van de witte hennen zijn ze goed vertegenwoordigd.

De broeierij

De ombouw van de oorspronkelijke broeierij vergde vele investeringen om aan alle eisen van een moderne en veilige broeierij te voldoen om kwaliteitskuikens af te kunnen leveren. Op de site te Arendonk staan 28 personeelsleden in voor het ganse broedgebeuren dat in etappes verloopt. Het bezoek verliep in de volgorde die ook de bevruchte eieren volgen, namelijk ontvangst en ontsmetting eieren, voorbroed, al dan niet in-ovo geslachtsbepaling, schouw, uitkomst, geslachtsbepaling en behandeling kuikens en tenslotte de aflevering van de kuikens. Bij legkuikens zijn de **vaccinaties** een zeer belangrijk aspect.

De vaccins moeten bewaard (in de frigo of in vloeibare stikstof) en klaargemaakt worden in een afzonderlijk geklimatiseerd lokaal (21°C). De toediening is zowel via verneveling als door middel van injectie in de nek.

Ontvangst en behandeling eieren

In het eierlokaal – stockage - was het opvallend dat er op het moment van ons bezoek veel witte bevruchte eieren aangevoerd werden. "Dit heeft te maken met de export naar derde landen waar in tegenstelling met ons land er eerder voorkeur is voor witte i.p.v. bruine tafeleieren". De aangevoerde eieren zijn reeds op de trays geplaatst op de vermeerderingsbedrijven. Per uur kunnen ongeveer 25.000 eieren worden omgelegd van trays naar voorbroedladen.

De ontsmetting na stockage vindt er plaats in een afgesloten lokaal eens de eieren in de voorbroedkarren (4.200 eieren/kar) geplaatst zijn. Formol wordt niet

meer gebruikt wegens te schadelijk voor het personeel maar een procedé gesteund op elektrolyse van natriumchloride wordt toegepast. Een soort nevel rond de eieren wordt hiervoor gecreëerd en dit gedurende een proces dat één uur duurt.

De voorbroed

Iedere voorbroedmachine heeft een capaciteit voor 12 voorbroedkaren en in totaal bedraagt de voorbroedcapaciteit bijna 3 miljoen eieren. Wekelijks kunnen dus bijna 1 miljoen eieren in de volautomatische broedmachines worden geplaatst. Merk dat slechts maximaal 50% van deze eieren 1-d poeljen kunnen opleveren.

In-ovo geslachtsbepaling kan in de broeierij worden gedaan op dag 13 voor bruine legrassen. Er zijn (invasieve) methodes die dit vroeger (dag 9) kunnen maar de capaciteit is te beperkt. Er wordt daarom gewerkt met Cheggy, een niet-invasief Duits procedé op basis van beeldopnames door 2 camera's (25 eieren/beeld/camera). De computer verwerkt de beelden razendsnel en detecteert de onbevuchte eieren en sorteert de embryo's op geslacht. Mannelijke kuikens 'kleuren' geel en vrouwelijke eerder bruin. De schouweieren en de eieren met een haan worden automatisch afgevoerd. De eieren met henkuikens worden terug in de voorbroedladen geplaatst en gaan terug in de voorbroedmachine, waar ze het voorbroedproces vervolledigen.

Het schouwen

De controle van de bevruchting - het zogenaamde schouwen - heeft plaats rond dag 18. Hierbij worden de onbevuchte eieren automatisch uitgesorteerd. Bij eieren die in-ovogeslachtsbepaling ondergingen zijn de onbevuchte eieren reeds uitgesorteerd. De bevruchte eieren worden uit de voorbroedladen gehaald en in de uitkomstbakken gelegd. Vervolgens worden deze bakken op een kar gestapeld, die verder zal worden bebroed in de uitkomstkasten.

De uitkomst

De uitkipping vindt plaats in de uitkomstkasten. Iedere kast heeft een capaciteit van 4 of 8 uitkomstkarren. Het uitkippen

heeft plaats op dag 21 maar de kuikens blijven nog één dag langer in de uitkomstkasten om op te drogen. Deze broedkasten moeten niet langer verwarmd worden maar de ventilatie en koeling zijn hier zeer belangrijk. De embryo's produceren namelijk reeds vanaf circa 13 dagen metabolische warmte en de afgegeven warmte in de goed geïsoleerde uitkomstkast moet afgevoerd worden.

Geslachtsbepaling en behandeling

De bakjes met de uitgekipte kuikens worden op een transportsysteem geplaatst en een verdere geslachtsbepaling van de kuikens vindt er eerst plaats door gespecialiseerd personeel. Een gedeelte van de bruine broedeieren en alle witte broedeieren ondergingen namelijk geen in-ovo geslachtsbepaling. De pluimpjes op de vleugels verraden het geslacht bij de witte legrassen. Bij de bruine legrassen zijn de henkuikens bruin en de haankuikens geel. De mannelijke kuikens worden geëuthanaseerd (door middel van CO₂), in bakken gedoseerd en worden opgehaald door de firma Kiezebrink, waar ze o.a. als voeding voor diverse dieren en zoo's dienen.

Een eerste vaccinatie voor Marek gebeurt in de nek. Vervolgens worden de kuikens geteld en per vast aantal in bakjes geplaatst. Ze ondergaan vervolgens een spray vaccinatie tegen IB en indien op specifieke vraag van de klant eveneens

een spray vaccinatie tegen coccidiose. Tijdens het ganse proces van behandeling wordt het gedrag van de kuikens nauwgezet opgevolgd door getraind personeel en eventuele minder vitale kuikens worden onmiddellijk verwijderd en vervangen. Nadat de kuikens alle nodige behandelingen ondergingen, worden ze bewaard in gespecialiseerde machines. Hier staan ze onder geconditioneerde omstandigheden te wachten op transport voor de **aflevering**.

Afsluiter

Voor de meer dan 100 aanwezige klanten en opfokkers had Premium Poeljen België nog een aangename afsluiter in een naburig restaurant in petto om hen te bedanken voor de samenwerking. Maar voorafgaand gaf pluimveedierenarts Bart Stokvis (Poultry Vets) een uitvoerige uiteenzetting over het optimale management tijdens de opfok en legperiode. Vele praktische tips passeerden de revue van de opfok van het 1-d kuiken tot een poelje klaar voor een hoge en lange productie.

"De selectie heeft grote stappen gezet maar vooral de rol voor de opfokker is cruciaal in het teamwork om uniforme poeljen met het juiste gewicht en gedrag af te leveren aan de legkippenhouder", aldus Stokvis wat volmondig ondersteund werd door het team van Premium Poeljen België.

In de stockageruimte van de aangevoerde broedeieren waren er zowel witte als bruine broedeieren aanwezig.

Zicht op het broedlokaal met een wekelijkse capaciteit voor het incuberen van 1 miljoen bevruchte eieren.

De in-ovogeslachtsbepaling vindt plaats op dag 13. Twee camera's nemen beeldopnames, waarna een computer de eieren onderverdeelt in 3 groepen: eieren met een vrouwelijk embryo, eieren met een mannelijk embryo en onbevruchte eieren.

Eén van de groepen opfokkers en legpluimveehouders in het lokaal waar de mannelijke kuikens finaal verwijderd worden door gespecialiseerd personeel.

Met dit toestel worden de kuikens automatisch gevaccineerd in de nek.

Sebastiaan Van Hoorebeke en Jaap Temmermans zijn het uitgangsbord voor Premium Poeljen België.

Na het bezoek aan de broeierij en de presentaties werd de avond afgesloten met een aangenaam tafelmoment.

Verwachte rol van het ILVO in het toekomstig veehouderijgebeuren:

Een doortastend beleidsadvies, proactieve communicatie en praktijkrelevant onderzoek

Tekst en beeld: Karolien Langendries en Sarah De Smet, ILVO Living Lab Veehouderij

Tijdens de contactnamiddag 'Innovatie in en voor de veehouderij' brainstormde ILVO-Dier met sectorfederaties, commerciële bedrijven, veehouders, landbouworganisaties, retailers, onderzoekers en beleidsmakers over de toekomst van de Vlaamse veehouderij. De participanten werden vooraf bevroegd over de drie voornaamste uitdagingen waar de veehouderij volgens hen voor staat en welke rol zij hierbij zien voor ILVO. Qua uitdagingen werden het onzekere wettelijk kader, de emissie- en milieuproblematiek, en de rendabiliteit en leefbaarheid van de landbouwbedrijven als prioritair beschouwd. Om deze uitdagingen te tackelen, is samenwerking meer dan ooit nodig.

Medio september organiseerde ILVO-Dier en het ILVO Living Lab Veehouderij een contactnamiddag rond innovatie in en voor de veehouderij. Drie sectorfederaties - BFA, Fedagrim en FEBEV - namen daar ook het woord. Ze gaven aan dat ILVO

Vlnr. Moderator Franky De Letter, Michael Gore (FEBEV), Katrien D'hooghe (BFA), Marc Devriese (Fedagrim), Bart Sonck (ILVO) en Sam De Campeneere (ILVO)

diverse rollen zou kunnen opnemen, nl. een adviserende en attenderende rol naar het beleid toe; een objectieve communicatierol naar zowel sector, overheid als maatschappij; een uitvoerder van praktijkgericht onderzoek en een onafhankelijk en vlot bereikbaar kenniscentrum.

ILVO-Dier schaaft onderzoeksvisie bij in functie van de praktijkknoden

ILVO is de laatste jaren hard gegroeid, maar ook het aantal uitdagingen waar de landbouwsector voor staat ook. Bart Sonck (afdelingshoofd ILVO-Dier): "We bekijken welke richting we moeten uitgaan om deze uitdagingen aan te pakken. De input van onze stakeholders is hierbij essentieel. Welke expertises zouden we

best behouden, afbouwen of aanwerven? Hoe kunnen we samenwerken met praktijkbedrijven en commerciële bedrijven? En hoe vinden onze onderzoeksresultaten optimaal ingang op praktijkbedrijven?"

Nood aan een duidelijk wettelijk kader vormt de grootste uitdaging voor de veehouderijsector

Ruim 100 deelnemers gaven input over wat zij beschouwen als de voornaamste uitdagingen voor de Vlaamse veehouderijsector. Allereerst werd de nood aan toekomstperspectief en een duidelijk wettelijk kader voor de veehouderij aangehaald. Het moet voor de veehouder duidelijk zijn wat kan en mag, of men zal niet geneigd zijn om verder te innoveren,

klonk het. Milieu en emissies baren de stakeholders ook grote zorgen, niet in het minst het stikstofarrest en de klimaatproblematiek. Vervolgens wordt rendabiliteit en leefbaarheid genoemd, het imago van de veehouderij, het welzijn van de boer, diergezondheid en -welzijn, het kunnen valoriseren van onze kwaliteitsvolle producten die voldoen aan strenge eisen en de Vlaamse/Belgische positie in de Europese of wereldmarkt.

Wat verwachten de stakeholders van ILVO?

Tijdens de contactnamiddag werd het podium gegeven aan drie externe sprekers, nl. Marc Devriese (COO Fedagrim), Katrien D'hooghe (Managing Director BFA) en Michael Gore (Managing Director FEBEV) die in het verleden reeds meermaals samenwerkten met ILVO. Zij haalden - elk vanuit hun sectorfederatie - hun bezorgdheden en uitdagingen voor de veehouderij aan en spraken ook hun verwachtingen naar ILVO hieromtrent uit. Deze werden onder de deskundige leiding van Franky De Letter (hoofdredacteur Varkens- en Melkveebedrijf) in een debat bediscussieerd. Vanuit ILVO zetelden Bart Sonck (afdelingshoofd ILVO-Dier), Sam De Campeneere (wetenschappelijk directeur) en Greet Riebbels (hoofd communicatie) in het panel.

ILVO als adviseur van het beleid

Een eerste rol die de stakeholders voor ILVO weggelegd zien is een nóg meer adviserende rol naar het beleid toe. ILVO moet als schakel tussen de producent en het beleid een voortrekkersrol opnemen om het beleid zo goed mogelijk te informeren en te adviseren om gefundeerde keuzes te maken. Bart Sonck bevestigde dat ILVO wel degelijk een adviserende taak heeft, maar nuanceert dat ILVO niet de machtiging heeft om beleidsbeslissingen te nemen.

Vaak wordt gedacht dat ILVO volledig gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Overheid, maar dat is niet correct gezien dit nog slechts instaat voor 27% van ILVO's middelen. Het aandeel Eigen Vermogen - het private gedeelte van ILVO - wordt

steeds belangrijker. Sam De Campeneere vulde daarop aan dat ILVO naast een adviserende ook een attenderende rol opneemt naar de overheid toe. "Wanneer we merken dat er iets op til is in de sector, proberen we daarop te anticiperen door (concept)nota's op te stellen met objectief (cijfer)materiaal die aan het beleid worden aangeleverd", aldus Sam De Campeneere. ILVO kan dus wel een schakel zijn vanuit de sector naar de overheid, maar de uiteindelijke beslissingen liggen bij het beleid zelf.

ILVO als objectieve communicator naar zowel sector, overheid als maatschappij

"ILVO adviseert het beleid, maar beslissingen worden genomen door het beleid zelf."

Uit het debat bleek dat ILVO nog steeds wordt aanzien als een objectief en onafhankelijk kenniscentrum inzake de landbouwsector. Vanuit die positie lijkt ILVO zeer goed geplaatst om bepaalde weergaves van feiten te checken en indien nodig te weerleggen. Franky De Letter poneerde een stelling rond de communicatieve rol van ILVO die als volgt luidde: "Inzake milieu- en klimaatimpact moet ILVO systematisch fact checks uitvoeren en communiceren". Greet Riebbels geeft echter de voorkeur aan een proactieve communicatie want "wanneer je moet reageren op (al dan niet foutieve) stellingen, vertrek je steeds vanuit een zwakkere positie." Ook in projecten wordt steeds meer aandacht geschonken aan communicatie gezien het grote belang ervan. Omwille van de nood aan onafhankelijke objectieve informatie werd binnen het ILVO Living Lab Veehouderij het Varkens-, Pluimvee-

en Rundveeloket opgericht. Een van hun taken is de onderzoeksresultaten op een bevattelijke manier naar de sector over te brengen.

ILVO als uitvoerder van fundamenteel en praktijkgericht onderzoek, ook op praktijkbedrijven

Een andere stelling die werd geponeerd, ging over de (toekomstige) onderzoeksthema's: "Onderzoek moet in eerste instantie de praktijk dienen en pas daarna het beleid". De sprekers wensen dat ILVO een onderzoekspartner blijft bij het oplossen van verschillende sectorvraagstukken vertrekkend vanuit de praktijknoden en praktijkrelevantie. Enkel op die manier kunnen antwoorden worden gevonden op de vragen van de landbouwsector van morgen. Bart Sonck benadrukte dat de onderzoeksthema's die doorgegeven werden door de deelnemers allen in min of meerdere mate reeds gecounterd worden in lopend ILVO-onderzoek, met name emissies, dierenwelzijn, rendabiliteit, veevoeder(waardering) en precision livestock farming (PLF). ILVO is er ook grote voorstander van om bepaalde technieken en maatregelen, bv. inzake emissies uit te testen bij de veehouders zelf, zogenoemde pilootbedrijven. Op die manier wordt de connectie met de praktijk nog sterker. Innovaties hoeven volgens Sonck ook niet altijd veel geld te kosten. Ook via voeder- en managementmaatregelen kan de veehouder zijn bedrijfsvoering verder optimaliseren.

Wetenschappelijk comité AEA/PAS-lijst en idee proefstalregeling

Tijdens het debat wezen de stakeholders meermaals op het feit dat bestaande innovatieve technieken voor emissiereductie niet aan de AEA/PAS-lijst toegevoegd kunnen worden omdat het wetenschappelijk comité ontbonden is. Binnenkort zou dat comité echter opnieuw opgericht worden en vermoedelijk zullen er ook enkele ILVO-onderzoekers in zetelen. ILVO is echter ook de idee genegen om een 'proefstalregeling' uit te werken zoals die in Nederland bestaat. Daarbij worden stal-

len ingericht met innovatieve technieken die nog niet via de PAS/AEA-lijst goedgekeurd zijn om op die manier effectief in de praktijk de impact van deze technieken te kunnen bestuderen. ILVO zal hiervoor ook ijveren bij het beleid, maar zoals eerder aangehaald bepaalt ILVO het beleid niet.

Samenwerking tussen ketenpartners betekent grote meerwaarde voor de sector

Het lijkt meer dan ooit duidelijk dat alle stakeholders verschillende schakels vormen in een ketting en dat door intens samen te werken meer behaald kan worden in de aanpak van eerder vernoemde uitdagingen. ILVO-Dier gaat na dit debat verder met de waardevolle input die het gekregen heeft om zijn onderzoeksvisie bij te schaven.

Bart Sonck: "We bedanken graag onze stakeholders en zien veel opportuniteiten in samenwerkingen met de sector en de praktijkbedrijven. Op die manier hopen we blijvend bij te dragen aan een Vlaamse veehouderijsector met toekomstperspectief".

FOSSIL SHIELD®

professional protection

ERKEND BIOCIDE (BE-REG-00424) OP BASIS VAN AMORF, SYNTHETISCH SiO₂.
EENVOUDIGE, EFFICIËNTE EN VEILIGE BESTRIJDING VAN DE **RODE VOGELMIJT**
BIJ LEGHENNEN EN MOEDERDIEREN

RAADPLEEG DE TECHNISCHE FOLDER OP www.daemeco.be

DAEM ECO BV AGRO & FEED SPECIALITIES
Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE
Tel: +32 53 80 92 22 – Mob: +32 479 95 17 44 – Mail: c.daem@daemeco.be

DEFAUW PARTS

DE **ONLINE** WINKEL VOOR UW LANDBOUWBEDRIJF

GROTE STOCKVERKOOP TOT -40% KORTING

Geldig van 15/11/22 t.e.m. 31/12/22 op
www.defauwparts.be

EEN GREEP UIT ONS AANBOD

ROXELL®

Winterwarm
heating solutions

FANCOM®
forward thinking

www.defauwparts.be - info@defauwparts.be - GSM: 0476/47.45.16

VLAM was met 3 sectoren aanwezig op SIAL (15-19 oktober 2022) waaronder gevogelte

Tekst en beeld: Persbericht VLAM

SIAL, 's werelds grootste vakbeurs voor de voedingsindustrie, brengt alle belangrijke spelers samen en signaleert de nieuwste culinaire en innovatieve trends. Belgische leveranciers presenteerden er hun producten aan de distributie- en cateringprofessionals en namen gedurende 5 dagen deel aan wat kan worden beschouwd als het breedste aanbod van voedingsproducten ter wereld.

Frankrijk, een belangrijke partner

Frankrijk is een van de belangrijkste handelspartners van België in de voedingsindustrie, goed voor 20% van onze wereldwijde export. Voor sommige producten, zoals vlees, is Frankrijk onze belangrijkste exportbestemming.

Vlees

België is een van de drie belangrijkste leveranciers van Frankrijk. De belangrijkste producten zijn karkassen en halve karkassen en vers en gekoeld rundvlees zonder been. België exporteert jaar-

lijks voor meer dan 40 miljoen euro aan varkensvlees, oftewel meer dan 20.000 ton in 2021. De belangrijkste producten zijn vers en bevroren vlees zonder been, gevolgd door bevroren vlees zonder been en varkensvet.

Pluimvee

Frankrijk is voor België de grootste markt voor pluimveevlees. België is de belangrijkste leverancier met een aandeel van 25% in de totale Franse pluimvee-invoer in 2021. België exporteert jaarlijks meer dan 150.000 ton pluimveevlees naar Frankrijk en dit in stijgende lijn.

VLAM-stand op de SIAL te Parijs.

Vervang uw oude golfplaten, beter nu dan later!

tot **30%** VLIF subsidie

Hoe langer u wacht, hoe duurder het wordt.

Vraag nu uw offerte aan voor:

- Levering van dubbelgeperste asbestvrije golfplaten
- Levering van staalplaten en sandwichpanelen
- Demontage, sanering en nieuw-plaatsing

COTRAGIM

Den Abt 70, 2340 Beerse, info@cotragim.com
Guido: 0477/55.63.40, Bart : 0468/00.77.79

www.cotragim.com

LANDINI JORISIDE
Quinta in Europa
Eternit REX
PANELE & PROFILI

Schaarste van materialen : besteld materiaal wordt maar niet geleverd!

tekst: Solange Tastenoye

U bestelt een nieuw stuk materiaal voor uw pluimveehouderij, spreekt een levertijd en prijs af met de leverancier, maar de levering blijft maar op zich laten wachten. Heel wat leveranciers kampen met een probleem in verband met het bekomen van bijvoorbeeld chips, componenten, machineonderdelen, enz... en dit omwille van een aantal omstandigheden, waaronder ook de coronacrisis. Wat kan u doen?

Is er een contract voorhanden?

In de huidige omstandigheden zijn er heel wat leveranciers die niet binnen de afgesproken levertijd kunnen leveren. De vraag rijst dan of de klant dat zomaar moet aanvaarden. Om een antwoord te geven op deze vraag, moet er in de eerste plaats nagegaan worden of er een schriftelijk contact met de leverancier werd afgesloten.

Wenst u een nieuw apparaat, toestel, component, of om het even welk ander goed aan te kopen, dan zal u met de verkoper/leverancier een "koopovereenkomst" tot stand brengen.

Vaak wordt gewoon een bestelbon opge maakt. U wenst echter aan de best mogelijke voorwaarden te kopen; dit betekent met een zo goed mogelijke levertijd en aan de beste prijs.

In een koopcontract of op de bestelbon, worden alle bepalingen opgenomen wel-

ke door de koper en de verkoper werden overeengekomen. Is er geen bestelbon of contract voorhanden, dan kan er ook niet aangetoond worden wat de partijen precies overeengekomen zijn en wat er precies werd besteld.

De levertijd!

Wat betreft de levertijd moet er nagegaan worden of de contracterende partijen hieromtrent iets overeengekomen zijn. In vele gevallen bevinden er zich op de achterzijde van de bestelbon "algemene verkoopsvoorwaarden". Deze verkoopsvoorwaarden handelen over de rechten en plichten van koper en verkoper (bv wanneer er zal geleverd worden). Indien er een concrete levertermijn werd afgesproken, dan zal de leverancier er zich moeten aan houden. Dit betekent dat de datum tegen dewelke er moet geleverd worden, gerespecteerd moet worden. Gebeurt dit niet, dan heeft de koper de mogelijkheid om de koop te laten ontbinden of om zijn betaling uit te stellen tot na de levering.

Vaak is het echter zo dat er tussen ondernemers (als pluimveehouder bent u een "ondernemer"), op het contract een levertijd "bij benadering" wordt bepaald en waarbij de leverancier dan ook nog een clause toevoegt dat er bij een eventuele vertraging geen schadevergoeding kan gevraagd worden!

Werd er nu helemaal niets afgesproken in verband met de levertermijn, dan moet er geleverd worden binnen "een redelijke" termijn. Wat dit begrip "redelijk" betekent wordt niet bepaald en zal bij problemen door de rechter beoordeeld worden. Om te oordelen over dit begrip zal ook gekeken worden naar de aard van de goederen die besteld werden.

Wanneer is er sprake van een "laattijdige levering"?

Zoals reeds aangehaald is het belangrijk dat er een bestelbon of contract werd opgesteld en ondertekend. Door het ondertekenen van dit document kan men bewijzen dat de goederen effectief besteld en aangekocht werden en welke afspraken er gemaakt werden met betrekking tot de levertijd. Ook hier zal het aan de rechter toebehoren om zich uit te spreken over het al dan niet laattijdige karakter van de levering.

Opgepast!

De leverancier kan zich ook op "overmacht" beroepen indien hij zich niet aan de afgesproken levertijd kan houden. Wanneer er sprake is van "overmacht" is eveneens een kwestie waarover de rechter zich zal uitspreken ten tijde van een geschil hieromtrent.

"Overmacht" is een totaal onvoorziebare gebeurtenis die buiten de wil van de partijen ontstaat en waardoor het uitvoeren van de overeenkomst onmogelijk wordt (definitief of tijdelijk). Rechter hebben in de praktijk al beslist dat een contract dat "moeilijker" is geworden om uit te voeren, geen overmacht uitmaakt!

Het is de leverancier die zal moeten aantonen dat hij zich in een geval van "overmacht" bevindt! Wordt "overmacht" aangenomen, dan houdt dit in dat de leverancier tijdelijk (of zelfs definitief) zijn verplichtingen niet meer moet nakomen!

Ons advies!

Maak steeds een schriftelijk contract of bestelbon en neem ook omtrent levertijd, betalingen, prijsstijgingen, enz... duidelijke clauses op. Heeft de leverancier een standaardcontract, lees dit dan duidelijk

na en vul het aan met bepalingen die voor u belangrijk zijn. Teken alleen het contract indien u akkoord bent met de inhoud ervan!

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Volg ons op

GRATIS juridisch advies

voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Voor persoonlijk advies op ons kantoor:

Bel voor een afspraak op: **013/46.16.24**

Voor advies bij u thuis:

Bel voor een afspraak op: **013/46.16.24**

**Uw aanbevolen partner
voor de afzet van uw leghennen**

Samen meer dan 100 jaar ervaring !

- * Strakke planning, directe lijnen 24/7
- * Steeds marktconforme prijs
- * Snelle betaling, vlotte administratie

- * Kort transport – minimale transportduur
- * Eigen vrachtwagenpark
- * Kratten én containers beschikbaar

Voor méér rendement en minder zorgen →

+32 14 654 654
www.klaasen.be

+32 472 823 826
inkoop@klaasen.be

Korte keten, efficiënt, diervriendelijk, milieubewust én financieel de beste keuze !

INDUFARM
INDUSTRIAL & FARMING SOLUTIONS

ZOEKT:

COMMERCIEEL ADVISEUR PLUIMVEE

Nieuwe deuren open je met gemak en je voelt je thuis in het reilen en zeilen van de pluimveehouderij!

Dan ben jij de persoon die wij zoeken! Indufarm; toeleverancier voor de veehouderij en gespecialiseerd in gezondheidsverbetering, zoekt extra mankracht in de vorm van vertegenwoordiger.

Herken je jezelf hierin? **Lees zeker verder:**

WAT JE DOET:

- Je houdt ervan om **bestaande klanten** actief te benaderen en een langetermijnrelatie uit te bouwen
- **Nieuwe klanten** zijn voor jou makkelijk te overtuigen van onze oplossingen
- Je ziet **opportuniteiten** bij de klant en kan deze omzetten in oplossingen
- Je bent **professioneel** en hebt een gedegen marktkennis

WIE WE ZOEKEN:

- **Kennis** van de pluimveesector
- Een gezonde dosis **doorzettingsvermogen**
- Een zelfstandige ingesteldheid met **respect** voor klant en collega
- Je bent tevens een **teamplayer**
- Super **enthousiast** om er aan te beginnen!

INDUFARM N.V.
Leon Bekaertstraat 5
8770 Ingelmunster(B)

+32(0)51624245
www.indufarm.com
info@indufarm.com

BENIEUWD
WAT WIJ VOOR JOU DOEN?
+32 (0)51 14 05 42
jobs@indufarm.com

Succesvolle coccidiosis preventie dag van HIPRA en Trouw Nutrition

Zoals bekend is coccidiose de meest voorkomende parasitaire darmaandoening bij vleeskuikens. Door preventief in te zetten op een betere darmgezondheid middels voeradditieven en door kuikens te vaccineren tegen coccidiose kan deze infectie goed onder controle worden gehouden. Daarnaast wordt medicijngebruik en dierenwelzijn beïnvloed door marktontwikkelingen op het gebied van concepten en keurmerken, die vragen om aanpassingen in genetica, voeding en huisvesting.

Het programma werd daarom afgetrapt door gastspreker **Paul van Boekholt**, Business Manager bij Hubbard, die inzicht gaf in de marktontwikkeling in Europa. Gezien de verandering in perceptie en gedrag van de consument vraagt de markt en burger om nieuwe concepten, die volgens de "Joint Animal Welfare Commitments" ontwikkeld worden. Steeds meer grote fastfood ketens en supermarkten spelen hier op in en committeren zich daaraan. Zij

bieden alleen producten aan die volgens de European Chicken Commitment (ECC) basisprincipes zijn geproduceerd. Dit houdt in dat rassen moeten voldoen aan specifieke welzijnseisen, een lagere bezettingsdichtheid hebben en langer leven in een betere omgeving. Ook voor medicijngebruik, zoals coccidiostatica in het voer, zullen alternatieven gevonden moeten worden omdat ook dit ter discussie staat.

Bert Janssen, Animal Specialist Poultry Trouw Nutrition speelde in op het optimaliseren van de darmgezondheid en het ontstaan van dysbiose; een afname van goede bacteriën en een toename van pathogene bacteriën. Aan de hand van verschillende proeven werd aangetoond welke voordelen verlagings van ruw eiwit in vleeskuikenvoer heeft en hoe door nutritionele toevoegingen, zoals organische zuren, fytogenen en prebiotica, de darmflora geoptimaliseerd kan worden.

Joan Molist, Global Product Manager Poultry bij HIPRA, legde uit hoe vaccinatie de werkzaamheid van coccidiostatica kan bewaren. Op basis van onderzoeksresultaten uit diverse landen liet zien dat op bedrijven waar rotatieprogramma's van vaccinatie en coccidiostatica én waar 100% vaccinatie werd ingezet een verminderde sterfte en lagere voederconversie en een verbeterde groei werd geconstateerd. Conclusie die we hieruit kunnen trekken is dat vaccineren tegen coccidiose loont!

Aflossing van de wacht bij Vanden Avenne

Joren Verbeke (rechts) is voortaan de nutritie specialist pluimvee bij Vanden Avenne. Hij volgt er zijn mentor Jan Van Ginderachter op.

Sedert 1 mei is Jan Van Ginderachter (65), nutritionist pluimveevoeder bij Vanden Avenne (VDA), gepensioneerd. Met een netwerkmoment einde september in de VDA-club werd hij warm uitgewuifd door het VDA-team, sectorgenoten en onderzoekers waar hij mee samengewerkt heeft. Dit boegbeeld in de pluimvee-sector is eveneens bekend omwille van zijn positieve rol in het oplossen van het dioxine incident in 1999.

Joren Verbeke (35) heeft bij VDA intussen progressief de taken van Jan Van Ginderachter overgenomen. Joren Verbeke studeerde in 2010 af als dierenarts aan de UGent. Na zijn doctoraat deed hij ervaring op zowel in een dierenartsenpraktijk als in de farmaceutische sector. In 2021 vervoegde Joren het VDA-team Pluimvee en werd hij opgeleid tot expert nutritie pluimvee door de afscheidnemende Jan Van Ginderachter.

Vogelgriep stress

Bij het schrijven van deze column zou er terug een besmetting zijn in Hoogstraten. En dan staat je hart heel even stil. Het zal toch niet waar zijn? Een soort van angst overvalt je. Zou het dichtbij zijn? Wat zijn de gevolgen? Hoe moeten we met deze situatie omgaan?

De voorzichtigheid is al een tijdje aangescherpt in ons dagelijks werk bij het betreden van de stallen, het reinigen van de voorvloer en bij de controle van de kippen. Dat het deze week prijs zou zijn, is niet eens heel verrassend door de massale vogeltrek die de afgelopen dagen werd waargenomen. Angst gaat intussen over naar hoop. Het zou loos alarm kunnen zijn. We hebben de hele week gepoetst in onze lege stal. Het zou verdornd zonde zijn moesten onze leghennen niet kunnen komen als ze 17 weken zijn. Desnoods laten we ze eerder komen om eventuele vogelgriepuitbraken voor te zijn.

Helaas, op ons al lang aangekondigd avondje uit met de familie krijgen we bericht dat het geval bevestigd werd. Ik kan alleen maar 'kut' en 'klote' zeggen. Mijn honger is over. De angst en hoop is overgegaan in teleurstelling. Als ik lees in een berichtje dat de straat is afgesloten en de dieren zullen vergast worden voel ik enkel nog verdriet. Verdriet voor het gezin dat deze lijdensweg moet ondergaan en verdriet voor het leed dat hierdoor wordt veroorzaakt zonder dat iemand daar iets aan kan doen. Machteloosheid omdat niemand dit had kunnen voorkomen en machteloos omdat niemand er iets aan kan veranderen.

Wanneer ik word opgebeld door het federaal voedselagentschap heb ik intussen alle gevoelens doorstaan en berust ik me in de huidige situatie. We moeten nu door. Dingen regelen, omgaan met onvoorziene situaties. Terug hopen op een uitgestelde komst van de jonge hennen. En zorgen dat het bedrijf draaiende blijft in de netten van regelgeving en administratie.

Iedere ochtend ben ik blij als ik in de stal kom en mijn kippen vrolijk hoor kakelen. Dat is het moment dat ik adem haal en zucht. Het blijft het mooiste beroep dat er is. Je wil als pluimveehoudster dat je dieren gezond zijn en dat ze het goed hebben. Elke dag opnieuw.

Wat wij vandaag meemaken in Hoogstraten, is wat zo veel collega's de afgelopen maanden mee moesten maken. Zo veel verdriet, zo veel leegte, zo veel angsten.

Intussen is onze bevolking al wel voor de vijfde keer een enting gaan halen.

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

HatchTech neemt SELEGGT en Respeggt over

Het Nederlandse HatchTech heeft recent de 50% aandelen overgenomen die de retailer REWE had in de bedrijven SELEGGT GmbH en Respeggt GmbH. Deze bedrijven werden door HatchTech en REWE gezamenlijk opgericht in respectievelijk 2017 en 2019 om de technologie verder te ontwikkelen zodat niet langer **1-dags mannelijke kuikens** moeten gedood worden.

De SELEGGT machines, waarvan er volgens HatchTech negen in de praktijk werkzaam zijn, bepalen het geslacht op dag 9 van het broedproces. Respeggt, gelokaliseerd in Duitsland, daarentegen is het kwaliteitslabel van tafeleieren dat voor het niet doden van haankuikens staat. De meerprijs die de consumenten hiervoor moeten betalen zorgt ervoor dat de meerkosten voor het **vermijden van kuikendoden** gecompenseerd worden.

Met deze overname beoogt HatchTech de verdere ontwikkeling van de technologie van beide start ups te optimaliseren om zo wereldwijd het kuikendoden te vermijden.

A.I. zorgt voor ravage in de VS kalkoenensector

Alleen al in het district Sampete County van de staat Utah zijn in de A.I. golf van 2022 al 18 commerciële kalkoenbedrijven getroffen. In totaal wordt er gewag gemaakt van 700.000 verloren dieren. Maar ook in andere staten in de VS zoals Minnesota, South Dakota en Pennsylvania is de kalkoenensector zwaar getroffen.

In totaal worden de verliezen op commerciële bedrijven ten gevolge van de A.I. golf in 2022 in de VS ingeschat, eind oktober, op 46 miljoen stuks pluimvee. Het hoofdaandeel zijn legkippen gevolgd door kalkoenen. Bron: WattPoultry.com

Bijdragen voor het 'diergezondheidsfonds' in Nederland tot 7x hoger

Alleen al in het district Sampete County van de staat Utah zijn als gevolg van de hoge bestrijdingskosten van vogelgriep krijgen Nederlandse pluimveehouders in 2023 en 2024 te maken met een fors hogere heffing voor het Diergezondheidsfonds (DGF). De hoogte van de DGF-heffing (convenant) wordt jaarlijks in het voorjaar bepaald op basis van de actuele situatie en de verwachting voor de komende periode. Dat leidde in 2021, toen de tarieven voor 2022 werden vastgesteld, tot lagere tarieven. Maar met de hoge kosten om de recente grote vogelgriepcrisis aan te pakken, zijn de tarieven van de DGF heffing in het concept voor 2023 sterk opgetrokken. Voor een vleeskuikenhouder met bv. 100.000 dieren gaat de DGF-heffing van € 157,80 naar € 987,60, ruim zes keer zoveel. Een legpluimveebedrijf met 50.000 scharrelkippen moet in plaats van € 1.589 nu € 11.005 gaan betalen, bijna 7 keer zoveel.

In de eerste acht maanden van 2022 heeft het DGF fonds al € 26,2 miljoen uitgegeven voor de bestrijding van vogelgriep. Gezien de uitdrukkende problemen met vogelgriep, zullen de Nederlandse pluimveehouders ook in 2024 met hoge bijdragen voor het DGF fonds te maken hebben.

Brazilië bouwt verder zijn imperium uit als marktleider van export pluimveevlees

USDA (het US Department of Agriculture) stelt in zijn recentste prognoses voor 2023 een groei van de wereldwijde pluimveevleesproductie met 1,8% voor en deze van de consumptie met 1,9%. Brazilië profiteert hier het meest van, signaleert USDA. Brazilië is met een aandeel van bijna 34% al ruimschoots **marktleider op de exportmarkten** van pluimveevlees en hun export zou in 2023 met 4% toenemen. Daar komt nu bij dat ze ook nog eens de **grootste producent** worden. De stijgende productie in het land (volgens USDA +3,1% in 2023) brengt ze nu ook voorbij China dat jarenlang de meeste kip produceerde.

De gunstige prognoses voor Brazilië staan in contrast met deze van hun concurrenten in de VS en Europa. Naast de vogelgriepproblemen lijdt vooral Europa ook aan concurrentiekracht door de sterk toenemende energiekosten. Verder heeft de oorlog in Oekraïne voor een dip van hun pluimveevleesexport (geschat op 8% in 2022) gezorgd. Allemaal factoren waarvan Brazilië profiteert om verder zijn imperium van export marktleider uit te bouwen.

Zwitsers verwerpen initiatief om veehouderij te verbieden

Op initiatief van dierenrechtenorganisaties, die de noodzakelijke 100.000 handtekeningen hadden verzameld, werd een referendum georganiseerd om 'Factory Farming' te verbieden in Zwitserland. Dit initiatief werd niet gevolgd door de Zwitserse bevolking omdat 63% van de stemmers tegen dit voorstel waren.

Ook de regering had aangegeven dit initiatief niet te ondersteunen wegens de impact op zowel de handel, de verwerking evenals de prijzen van producten. De verantwoordelijke minister van binnenlandse zaken - Alain Berset - zei dat de bevolking juist had geoordeeld en dat de waardigheid van de dieren evenals hun welzijn voldoende gegarandeerd zijn door de huidige wetgeving in Zwitserland.

Tekort aan kalkoenen stuwt prijs naar recordhoogtes in de VS

Vooraf naar het eindejaar toe (Thanksgiving) is kalkoen populair in de VS. Maar wegens de grote A.I. problemen, die hard toegeslagen hebben in de Amerikaanse kalkoenensector, is er een structureel tekort. Alleen al tussen februari en augustus zijn zo'n 5,8 miljoen kalkoenen gestorven of afgemaakt of bijna 3% van de jaarproductie. Verwacht wordt dat de totale **terugval van de kalkoenproductie** in 2022 in de VS zal oplopen tot meer dan 5%.

Het effect op de prijszetting is groot en in oktober werden historische recordprijzen genoteerd voor kalkoenen. De verwachting is dat dit enkel maar gaat toenemen met eindejaar in zicht. De vrees wordt geuit dat de traditionele kerstkalkoen te duur zal zijn voor veel gezinnen in de VS.

Prijzen voor eieren pieken deze voor braadkippen onder druk

tekst en beeld: Luc Maertens

Toen na Pasen de **eierprijzen** onbegrijpelijk een duik namen, want geen overaanbod en wereldwijde vogelgriep-epidemie, werd terecht gewezen naar een manipulatieve prijszetting in de EU. Maar een vrije markt corrigeert zichzelf of een (gering) tekort of teveel uit zich op de langere duur als een sneeuwbalafect met exponentiële toename of afname van de prijs. Na de verlofperiode eind augustus, heeft de grote vraag van de industrie – die schrik begon te krijgen om voldoende volume te kunnen aankopen – de prijs opgestuwd. Kooi-eieren waren er onvoldoende en om het tekort aan te vullen werden ook massaal scharreleieren door de industrie aangekocht. Gezien de afspraak dat de prijsnotering van de scharrels nooit onder het niveau van de kooi-eieren mag komen, noteren ze reeds maanden aan dezelfde prijs.

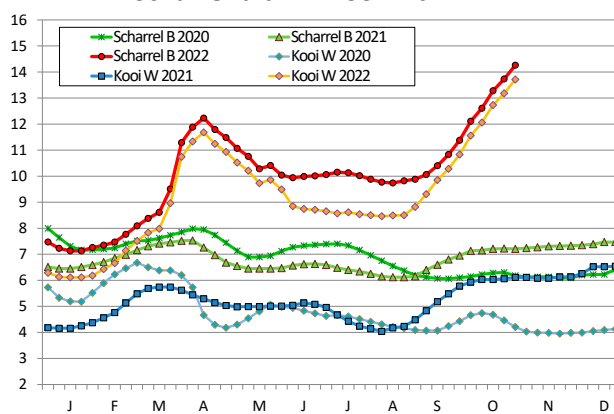
Intussen, eind oktober, zet de hausse van de eierprijs zich reeds 11 weken onafgebroken verder en alles wijst erop dat dit nog een tijdje kan duren. Aan de vraagzijde zit het goed: de industrie is verder sterk vragende partij en het vers verbruik zit in de lift. Het aanbod neemt eerder af dan toe door o.a. de vogelgriep problemen in Nederland, Duitsland en ook bij ons waar het einde nog niet van in zicht is. De impact van de uitdijende vogelgriep in de VS (een grote exporteur op wereldschaal) heeft hun export geminimaliseerd en de prijs van eieren er opgestuwd tot boven 5 dollar/kg. Verder zorgt de oorlog in Oekraïne ervoor dat in vele derde landen er schaarste is aan kippeneten en de productie onder druk komt. Kortom, ook de komende maanden zullen vraagmaanden zijn en mede door het tekort aan beschikbare poeljen wordt er vrij massaal geruid. Al bij al goede vooruitzichten.

Anders is de situatie met de **braadkippen**. Ondanks het aanbod niet te groot is, o.a. omwille van leegstand door A.I. problematiek, is het vooral de import die sterk op de prijszetting drukt. De EU import vanuit Brazilië, de grootste exporteur van pluimveevlees in de wereld, is in stijgende lijn. Verder wordt er massaal veel Pools pluimveevlees tegen zeer lage prijzen naar onze markten verstuurd. Polen heeft massaal opgezet om te bekomen van hun A.I. problemen in 2021 en nu blijkt dat er frauduleus verontreinigd vet ingemengd werd in hun kippenvoerders. De binnenlandse afzet zou hierdoor sterk teruggevallen zijn maar ook veel derde landen weigeren daardoor Pools pluimveevlees. Zie artikel in dit nummer.

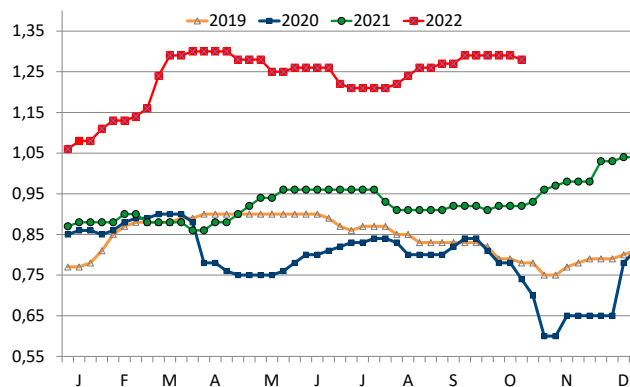
In ieder geval met de winterperiode in zicht, alhoewel er einde oktober daar nog niks van te merken is, zorgen de hoge energiekosten bovenop alle andere gestegen kosten niet bepaald voor enthousiasme bij braadkippenhouders. Het wordt rekenen of opzetten loont.

Tenslotte, de **konijnen** zijn hun jaarlijkse trend met herstel, na de klassieke zomerdip, vanaf de 2de helft van augustus getrouw. Wekelijks komt er zo'n 10 cent bij en ze noteren nu einde oktober aan 3,05 euro/kg. Om de sterk gestegen productiekost te compenseren moet dit nog enkele weken doorgaan.

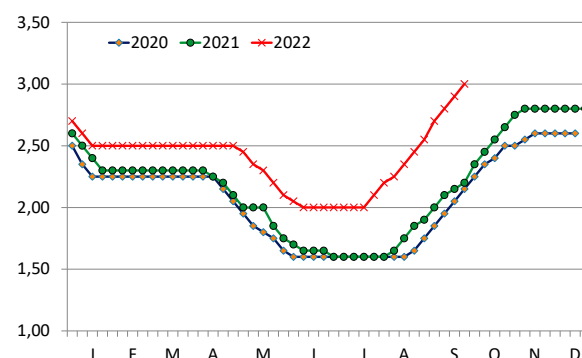
Evolutie prijs eieren (€/100): Klasse 3
Scharrel bruin – Kooi wit

Notering braadkippen (€/kg): middenprijs Deinze

Notering konijnen Deinze (€/kg)

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	4.10	11.10	18.10	25.10	4.10	11.10	18.10	25.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	15,23	16,01	16,53	17,15	15,23	16,01	16,53	17,34
Cat 1	13,99	14,77	15,29	15,91	13,99	14,77	15,29	16,10
Cat 2	13,02	13,75	14,24	14,81	13,02	13,75	14,24	14,84
Cat 3	12,06	12,73	13,18	13,71	12,06	12,73	13,18	13,79
Cat 4	11,09	11,71	12,13	12,62	11,11	11,71	12,19	12,83
Cat 5	10,13	10,69	11,07	11,52	10,13	10,69	11,07	11,52
Cat 6	9,16	9,68	10,02	10,42	9,16	9,68	10,02	10,42
Cat 7	8,20	8,66	8,96	9,32	8,20	8,66	8,96	9,32
	2,035	2,139	2,224	2,33	Industrieprijs wit/kg			

Bruinschalige eieren

	4.10	11.10	18.10	25.10	4.10	11.10	18.10	25.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	15,63	16,41	16,93	17,55	15,63	16,41	16,93	17,55
Cat 1	14,39	15,17	15,69	16,31	14,39	15,17	15,69	16,31
Cat 2	13,57	14,30	14,79	15,36	13,57	14,30	14,79	15,36
Cat 3	12,61	13,28	13,73	14,26	12,61	13,28	13,73	14,26
Cat 4	11,59	12,21	12,63	13,12	11,59	12,21	12,63	13,12
Cat 5	10,53	11,09	11,47	11,92	10,53	11,09	11,47	11,92
Cat 6	9,16	9,68	10,02	10,42	9,16	9,68	10,02	10,42
Cat 7	8,20	8,66	8,96	9,32	8,20	8,66	8,96	9,32

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	5.10	12.10	19.10	26.10
extra zware soepkippen	0,75€-0,77€	0,75€-0,77€	0,75€-0,77€	0,74€-0,76€
bruine soepkippen	0,34€-0,36€	0,34€-0,36€	0,34€-0,36€	0,34€-0,36€
witte soepkippen	0,29€-0,31€	0,29€-0,31€	0,29€-0,31€	0,29€-0,31€
braadkippen	1,28€-1,30€	1,28€-1,30€	1,27€-1,29€	1,24€-1,26€
ABC	1,27 €	1,27 €	1,27 €	1,27 €
konijnen	2,80 €	2,90 €	3,00 €	3,05 €

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	4.10	11.10	18.10	25.10	4.10	11.10	18.10	25.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	16,43	17,21	17,73	18,35	16,43	17,21	17,73	18,54
L	14,22	14,95	15,44	16,01	14,22	14,95	15,44	16,04
M	12,29	12,91	13,33	13,82	12,31	12,91	13,39	14,03
S	9,86	10,38	10,72	11,12	9,86	10,38	10,72	11,12

Bruinschalige eieren

	4.10	11.10	18.10	25.10	4.10	11.10	18.10	25.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	16,83	17,61	18,13	18,75	16,83	17,61	18,13	18,75
L	14,77	15,50	15,99	16,56	14,77	15,50	15,99	16,56
M	12,79	13,41	13,83	14,32	12,79	13,41	13,83	14,32
S	9,86	10,38	10,72	11,12	9,86	10,38	10,72	11,12

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opkvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2022/41	48,71	172,39
2022/42	48,64	171,94

Prijzen grondstoffen (per ton)

	4.10	11.10	18.10	25.10
Tarwe	320,00 €	314,50 €	317,50 €	310,00 €
Wintergerst	299,00 €	290,00 €	290,00 €	288,00 €
Maïs (15% vocht)	206,00 €	207,50 €	205,00 €	209,50 €

Het Spoormans gamma,

Een combinatie van performant, veilig,
duurzaam en efficiënt presteren!

Wij bieden de oplossing voor elke behoefte

Contacteer uw technisch verantwoordelijke

Spoormans

Regio west

J. Vergoote | ☎ +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com

J. Poelvoorde | ☎ +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com

Regio oost

V. Hofmans | ☎ +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com

L. Steurs | ☎ +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com

De R in de maand?

Vraag de mijtenkalender aan!

Als in de naam van de maand een R voorkomt, de koudere maanden **septembeR - apRil**, dan komen mijten ook voor. Om deze vervelende parasieten goed aan te pakken, is maatwerk nodig. Lees onze **pRRReventietips** in de **Billy verjaardagskalender!**

Vraag de kalender aan!

Scan de de QR-code en vraag deze mooie verjaardagskalender aan. We sturen u de kalender dan zo snel mogelijk toe.

En kijk direct voor meer tips op www.mijtenvrij.be.

